

นิพพานสมบัติ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม ฟังธรรมนะ ธรรมะปฏิบัติ ปฏิบัติด้วยหัวใจ นั่งอยู่เฉยๆ นี่แหละแต่ใจมันปฏิบัติ ถ้าใจมันปฏิบัติ ธรรมะเข้ามามันจะแทงหัวใจ แทงความรู้สึกของเราเนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกแสวงหาโมกขธรรม ๖ ปี เวลาสั้นกว่าอยู่ ๖ ปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ปฏิบัติตน ไม่ได้บอกสิ่งใดๆ ทั้งสิ้นเลย แต่ขณะที่ว่ายย้อนกลับมาฉันอาหารของนางสุชาดา

วันนั้นจะนั่ง “ถ้าวันนี้ไม่ได้ตรัสรู้ธรรมจะไม่ยอมลุกจากโคนต้นโพธิ์นี้” ปัญจวัคคีย์ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรียกกันขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง เพราะเป็นสมณภูตริตรู้อเองโดยชอบ ด้วยการสร้างบุญญูการมาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ธรรมนี้ลึกซึ้งมาก ธรรมนี้เหนือโลก เหนือวัฏฏะ เหนือทุกอย่าง

เทวดา อินทร์ พรหมไม่สามารถรู้ได้ ถ้าไม่ได้ฟังธรรมเทศนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งนี้มันไม่มีอยู่ในวัฏฏะ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างบุญญูการมาขนาดนั้น สร้างสมบุญญูการมาคั่นคว่าเอง “บุพเพนิวาสานุสติญาณ” โลกเขาทั้งกันมากนะ ฤทธิชีโพรที่ไปศึกษากับเขา คุณิพระอาพารดาบสเข้าสมาบัติ แค่เข้าสมาบัติเอง ยังไม่รู้อะไรเลย ก็บอกว่า “มีความรู้เท่าเรา เป็นศาสดาได้เหมือนเรา”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธ ไม่ยอม ไม่รับ เพราะสิ่งนี้มันไม่ได้ชำระกิเลส เวลากำหนดอานาปานสติแล้วกำหนดเข้าไป เวลาจิตสงบเข้ามาเห็นใหม่ บุปเพณิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ นีวัชชา ๓ อาสวัภยญาณเกิดขึ้น อาสวัภยญาณนี้แหละ สิ่งที่เป็นญาณ มรรคญาณเข้าไปทำลายกิเลสในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ตรัสรู้เองโดยชอบ

พอตรัสรู้เองโดยชอบ สิ่งที่ได้มาก็อะไร นิพพานสมบัติ สิ่งที่เป็นนิพพานสมบัตินี้ สมบัตินี้เกิดมาจากใจ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ตรงนี้! นิพพานสมบัติเกิดมาจากหัวใจ เกิดมาจากการรู้คั่นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ที่จะรู้คั่นได้มีแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กับพระปัจเจกพระพุทธเจ้าเท่านั้น สาวก สาวกจะต้องได้ยินได้ฟัง สาวก สาวกต้องมีครูมีอาจารย์

ถ้าสาวก สาวกไม่มีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์เป็นผู้แสดงธรรม ถ้าหัวใจไม่เป็นธรรม แสดงธรรมเอาอะไรออกมาแสดง สิ่งแสดงธรรมนี้แสดงธรรมออกมาจากหัวใจ เพราะใจนั้นเป็นธรรมถึงแสดงออกมาเป็นธรรม ถ้าใจเป็นกิเลส แสดงออกมาเป็นกิเลส ทั้งนั้น มันเป็นกิเลสสมบัติใจ สิ่งที่เป็นกิเลสในหัวใจแสดงออกมา มันมีความหมักหมมในหัวใจออกมา มันต้องเป็นเรื่องของกิเลสทั้งนั้น ทั้งๆ ที่ว่าอ้างว่าแสดงธรรมนั่นล่ะ

แต่ถ้าเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครแสดงก็แล้วแต่จะเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นเหมือนกับนกแก้วนกขุนทอง พุดออกไปเป็นธรรมนะ แต่หัวใจไม่เป็นธรรม! ถ้าหัวใจไม่เป็นธรรม สิ่งที้ออกไป เราฟังนั้นไม่ใช่จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง จากกิเลสในหัวใจ ทั้งๆ ที่แสดงธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่กิเลสในหัวใจ มันก็เบี่ยงเบนไปตามอำนาจของกิเลส

กิเลสเบี่ยงเบนไป สภาวะแบบนั้นมันก็ไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธรรมที่เข้าถึงใจ ไม่เป็นธรรมในภาคปฏิบัติ ในภาคปฏิบัติเห็นใหม่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุข แล้วจะออกสั่งสอนเผยแผ่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “จะสอนใครได้

หนอ..” ย้อนไปอาพารดาบส ฟังตายไปแล้วเมื่อวานนี้ เสียขายมาก ตายไปแล้วเมื่อวานนี้ แล้วจะสั่งสอนใคร

ไปสั่งสอนปัญจวัคคีย์ ไปเทศนาว่าการให้ปัญจวัคคีย์ฟังนะ ขณะที่ไปหาปัญจวัคคีย์ เพราะมีคุณต่อกัน ตั้งแต่ปัญจวัคคีย์อุปัฏฐากมา ๖ ปี เพราะอะไร เพราะสร้างสมบุญญานิการ มาเหมือนกัน ปรรณามาเหมือนกัน แต่ปรรณามาแล้ว แต่ไม่สามารถรู้หรือค้นได้ด้วยตัวเอง รอนะ รอนงค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกมาฉันอาหารอีก “ถ้าขนาดทำทุกกริยาขนาดนี้ยังไม่ตรัสรู้ แล้วออกมาอีกมากอย่างนี้จะตรัสรู้ได้อย่างไร” ทิ้งไปเลยนะ

แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไปโปรด ไปโปรดเพราะมีคุณต่อกัน นึกกันว่าจะไม่ฟังนะ “เพราะไม่มีใครอุปัฏฐากใครดูแลจะมามาหาเราอีกแล้ว” นี่ก็เลสในหัวใจ ทั้งๆ ที่พระอัญญาโกณฑัญญะเป็นพราหมณ์ แล้วขณะที่พยากรณ์ ก็พยากรณ์ว่าจะต้องเป็น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น

เพราะพระเจ้าสุทโธทนะให้พราหมณ์พยากรณ์ว่าเจ้าชายสิทธัตถะเกิดมาแล้ว จะมีอำนาจวาสนาขนาดไหน พราหมณ์เขาก็พยากรณ์เป็นสอง “ถ้าอยู่ทางโลกจะได้เป็น จักรพรรดิ แต่ถ้าได้ออกบวชจะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า” พยากรณ์เป็นสอง แต่พระอัญญาโกณฑัญญะพยากรณ์หนึ่งเดียวเท่านั้น เป็นศาสดาอย่างเดียว ขนาดทางวิชาการ ยอมรับขนาดนั้นนะ ว่าต้องเป็นอย่างนั้น

แต่ขณะที่ว่าพอมานี้เห็นด้วยกิเลส ปฏิเสธแล้วไม่ยอมรับ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเทศน์ “เธอเคยได้ยินได้ฟังไหม เราเคยพูดไหมว่าเราเป็นพระอรหันต์” พระอรหันต์นี่คืออะไร พระอรหันต์นี่นิพพานสมบัติ สมบัติในหัวใจเต็มเปี่ยมล้นในหัวใจแล้ว เพราะหัวใจเป็นธรรม ให้เงี่ยหูลงฟังนะ เทศนาว่าการไป พระอัญญาโกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรม เป็นพระโสดาบันขึ้นมาก่อน

“อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ.. อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ..”

แต่พระปัญจวัคคีย์อีก ๔ ยังไม่รู้ จนเทศนาว่าการได้หมดแล้ว ถึงเทศน์อนัตตลักษณะ
สูตรเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาทั้งหมด สิ่งที่สร้างมา ปัญจวัคคีย์เขาสร้างของเขามา แล้วเวลา
บรรลุธรรมขึ้นมา เป็นพระอรหันต์ทั้ง ๖ องค์กรรวมทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี้
นิพพานสมบัติ!

สมบัติของพระอัญญาโกณฑัญญะก็เป็นของพระอัญญาโกณฑัญญะ

สมบัติของพระอัสสชิก็เป็นของพระอัสสชิ

สมบัติของพระมหานามก็เป็นของพระมหานาม

สมบัติของใครเป็นสมบัติของคนนั้น นี่นิพพานสมบัติ นิพพานสมบัติมาจากไหน
มันมาอยู่ในหัวใจ แล้วสิ่งที่จะพิสูจน์นิพพานสมบัติมันอยู่ที่ไหน มันอยู่ที่ความรู้จริงอันนั้น
แล้วถ้าไม่ใช่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนปัญจวัคคีย์ ปัญจวัคคีย์จะรู้ได้อย่างไร
เวลาไปไปในอนัตตลักษณะสูตร

“รูปเที่ยงหรือไม่เที่ยง?”

“ไม่เที่ยง พระพุทธเจ้าข้า”

“ไม่เที่ยงแล้วมันให้ผลเป็นทุกข์หรือเป็นสุขเล่า?”

“ให้ผลเป็นทุกข์ พระพุทธเจ้าข้า”

“ให้ผลเป็นทุกข์แล้วยึดทำไม?”

มันก็เข้าไป จี๋เข้าไปขณะที่คนยึดติด มันก็เข้าไปมันก็จะปล่อยวางเข้าไป ได้ ๖ องค์
แล้วก็ออกเผยแผ่ธรรม ไปเจอบุชชา พระพุทธเจ้าเดินจงกรมอยู่ ยะเยออยู่ในปราสาท ๓ หลัง มี
สมบัติเหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย มีปราสาท ๓ หลัง แต่ถึงเวลาเพราะได้
สร้างบุญญาธิการมา สร้างบุญญาธิการมานะ! ถ้าไม่ได้สร้างสมมา เป็นสาวกสาวกก็จะสร้าง
มา สร้างมาเห็นไหม “ที่นี่เดือดร้อนหนอ ที่นี่วุ่นวายหนอ เดือนร้อนไปหมดเลย”

นี่ทั้งๆ ที่สมบัติมหาศาล มีปราสาท ๓ หลัง มีผู้อุปฐากอุปถัมภ์ทั้งนั้นเลย แต่หัวใจมันเร่าร้อนทางโลกเห็นไหม “ที่นี่เดือดร้อนหนอ ที่นี่วุ่นวายหนอ ความเป็นอยู่นี้เดือดร้อนหนอ วุ่นวายไปหมดเลย” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเดินจงกรมอยู่ “ยสะมานิ ที่นี่ไม่เดือดร้อน ที่นี่ไม่วุ่นวาย” เทศนาว่าการให้ฟัง เป็นพระโศคาบันขึ้นมาก่อน พ่อแม่ตามมาบังไว้ก่อน เทศนาพ่อแม่จนเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา พอคลายฤทธิ์ออกมา ยสะกลับบ้านเถอะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าใจว่าเป็นพระโศคาบัน เพราะสมบัติทางโลก ปราสาท ๓ หลัง สิ่งที่มีสมบัติทั้งหมดนั้นเป็นสมบัติ แต่เวลาฟังเทศน์ขึ้นไปแล้ว เทศน์คือการ เทศนาว่าการ วิธีการที่ให้อยู่เห็นตั้งแต่เป็นพระโศคาบันขึ้นมา เหมือนปัญญาจักขีย์นะ

“สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นต้องดับไปเป็นธรรมดา”

นี่สิ่งนี้เป็นธรรมดาแล้วเหลืออะไร อะไรรู้ว่ามันเป็นความเดือดร้อน ความไม่ดับ สิ่งที่ดีๆ คืออะไร คือ ก็เลศดับไป แล้วสิ่งที่ไม่ดับละ สิ่งที่ไม่ดับ อะไรมันไม่ดับ ในหัวใจมันนี่ไม่ดับ นี่โศคาบัน สกิทาคา อนาคา มันจะมีอย่างนี้ แต่เวลาสิ้นกิเลสไปแล้วนั้นไม่มี! ไม่มีสิ่งใดๆ เลย แต่มี! มีเป็นอะไร เป็นนิพพานสมบัตินี้ไง

ถ้านิพพานสมบัติอยู่ในหัวใจ นิพพานสมบัติแต่ละองค์ๆ กว่าจะได้มาต่างๆ กันไป เพราะการสร้างสมมาต่างๆ กันไป คุณติ ทางวิชาการของเราต้องรับรองทางวิชาการกัน ต้องมีสถาบันรับรอง สิ่งที่ยอมรับก็ต้องเหมือนกัน ก็ต้องเป็นไป

แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นิพพานสมบัติต้องเหมือนกัน! เหมือนกัน คือ การสิ้นกิเลสเหมือนกัน ความสะอาดบริสุทธิ์ของใจเหมือนกัน แต่วิธีการไม่เหมือนกัน! ต่างคนต่างทำมา ต่างคนต่างเป็นไป ต้องมีผู้รู้จริงคอยสั่งสอน

คุณติ คุณพระกัสสปะ เวลาออกจะบวช กับภรรยานัดกันว่า เรามีครอบครัวแต่เราจะอยู่กันโดยพรหมจรรย์ สุดท้ายแล้วพ่อแม่เสียชีวิตหมดแล้ว สมบัตินี้แจกหมดนะ เพราะมีความมุ่งหมายว่า เราจะเอาอริยสมบัติจากภายใน แจกสมบัติต่างๆ ออกไป แล้วออกบวช ต่างคนต่างแยกกันไป สุดท้ายก็ไปบวชกับเจ้าลัทธิต่อกันก่อน แล้วมาเจอองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ

เจ้า ถึงที่สุดก็สำเร็จเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเหมือนกัน สิ่งสำเร็จเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา มีอะไรในหัวใจ มีสมบัติอะไรในหัวใจ

ละหมดนะ สมบัติที่เป็น โลกเสียสละหมดเลย เสียสละออกมา แล้วออกมาประพฤติปฏิบัติในหัวใจขึ้นมา สิ่งที่ยังมาในหัวใจ เวลาปฏิบัติขึ้นมาบรรลุนิพพานขึ้นมา นิพพานสมบัตินะ นิพพานสมบัติของใครเป็นของบุคคลนั้น เพราะหัวใจผู้นี้เป็นผู้รับรอง หัวใจผู้นี้เป็นผู้รู้ เป็นผู้เป็นเจ้าของสมบัติ ถ้าหัวใจเป็นเจ้าของสมบัตินี้หัวใจเป็นธรรม นิพพานสมบัติมันอยู่ที่นี้ ต่างองค์ต่างมา ต่างองค์ต่างเป็น ต่างองค์ต่างไป แต่ต้องมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้สอน!

ดูสิ ดูพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ มีอำนาจวาสนานะ เพราะคำว่าอำนาจวาสนา “สหชาติ” การเกิดร่วมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้สหชาติแล้วนะ แล้วคนที่เกิดร่วมเป็นเจ้าของลัทธิต่างๆ ที่เกิดมาแล้วแต่ไม่เห็นด้วย พวกนิครนถ์ พวกลัทธิต่างๆ เขาปฏิบัติญาณตนว่าเป็นศาสดาเหมือนกัน แล้วเขาก็เผยแพร่ศาสนาของเขาเหมือนกัน แล้วก็โต้แย้งแล้วก็ต้องมีปัญหากันกับศาสนาของเรา นั่นเขามีวาสนาใหม่ เกิดเป็นสหชาตินะ

สหชาติคือผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเข้าใจในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกิดมาร่วม แล้วมีความสนใจ มีความเห็นในการประพฤติปฏิบัติ นี่ต่างหากที่ว่ามีอำนาจวาสนาเป็นสหชาติ สิ่งที่เป็นสหชาติเกิดขึ้นมาร่วมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วอัครสาวกละ อัครสาวก คือ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะปรารถนาเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา

ขณะปรารถนาเป็นอัครสาวกเบื้องซ้าย เบื้องขวา เกิดมาเป็นคฤหบดี เที่ยวเล่น มีการละเล่นที่ไหนก็ไป แต่เวลาขณะที่ไปแล้วเปล็ดเปล็ดกับมหรสพสมโภชเขา แต่พอถึงจุดอิ่มตัว มันไม่ได้สนุกเลย มันออกมาเปล็ดเปล็ด เขามาเล่นสมมุติให้ดูก็หัวเราะชอบใจ เสียใจไปกับเขา แล้วชีวิตมันก็สูญเปล่า จนเบื่อหน่าย เบื่อหน่ายแล้วปรึกษากันว่าเราจะออกบวชแล้วเวลาออกบวชไปบวชกับใคร ไปบวชกับสัตบุรุษก่อน

ออกบวชกับสัญชัยก็ลัทธิของเขานี่ไง ถ้าไม่มีสมบัติในหัวใจ เอาอะไรมาสอน สัญชัยสอน “สรรพสิ่งนี้ไม่ใช่เรา อะไรก็ไม่ใช่ ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เรา” แล้วปัจจุบันนี้พวกเราก็อีกว่ากัน “ว่างๆ ว่างๆ ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เรา” สัญชัยสอนมาก่อนแล้วนะ แล้วพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะไปศึกษากับเขา มันเห็นภาพชัด มันไม่ใช่แล้วทำไมมันทุกข์? ไม่ใช่เรื่องหัวใจ มันยังฝังอะไรในหัวใจ มันถอนอะไรไม่ได้เลย ไม่ใช่ก็ปฏิเสธมันไปอย่างนั้น ไม่ใช่ๆ ทั้งนั้น ไม่ใช่แล้วมันรู้ถอนอะไร

ถึงสุดท้ายแล้ว ด้วยอำนาจวาสนาที่สร้างมา คูสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาพาธคาบสอไว้ “มีความรู้เหมือนเรา สมาบัติเข้าได้หมด ให้มีความรู้เสมอเรา สอนลูกศิษย์ลูกหาได้” เจ้าชายสิทธัตถะปฏิเสธ เพราะกิเลสในหัวใจเวลาคลายออกมาแล้ว มันก็ปลุกชนนี้ล่ะ มันก็มีความทุกข์ความรอนอย่างนี้เหมือนกัน พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะไปศึกษากับสัญชัยจนหมดได้หมดพุงแล้วนะ ให้เป็นศาสดาสอนเหมือนกัน ไม่เอา ไม่เอานะปรึกษากันว่าถ้าใครไปเจอครูบาอาจารย์ให้แนะนำกัน

พระสารีบุตรไปเจอพระอัสสชิ พระอัสสชินี้บิณฑบาตอยู่ การเคลื่อนไหวออกไปนิพพานสมบัติ กิริยาการเคลื่อนไหวไป เคลื่อนไหวไปด้วยสติพร้อมใจ พระที่มีกิริยามารยาทที่ว่ารุนแรง รุนแรงก็จากกรรม รุนแรงจากหัวใจ ก็หัวใจมันรุนแรง รุนแรงเพราะอะไร เพราะสิ่งนี้กระทำจากในหัวใจ หัวใจมันมีกิเลสอยู่ สิ่งที่เข้มแข็ง สิ่งที่เราต่อสู้มันนี่ก็เป็นความเข้มแข็งของใจ

สิ่งที่อ่อนโยน อ่อนโยนก็ต้องชำระกิเลส ไม่ใช่ว่าอ่อนโยนแล้วจะเอากิเลสซ่อนไว้ได้ พรหม อ่อนโยนอย่างนั้นไม่มีประโยชน์อะไรหรอก สิ่งที่เป็นประโยชน์ มารยาทสังคัม สังคัมก็สังคัมสิ! สังคัมก็คือโลก! โลกเป็นใหญ่แล้วมันได้ประโยชน์อะไรขึ้นมา โลกเป็นใหญ่ก็เกิดตายในโลกนี้ แต่ถ้าเราจะเอาชนะตัวเอง ถ้าเราเข้มแข็งขึ้นมา เรามีสติสัมปชัญญะ เรามีสังขะ เราชนะตัวเอง สิ่งนี้มีประโยชน์ทั้งนั้น ถ้ามีประโยชน์เข้ามาจากภายใน เราเอาชนะตนเอง จะวิธีการอะไรก็ได้

ถ้าเราขณะเองขึ้นมาก่อน แล้วมีครูบาอาจารย์ซึ่งนำออกทางปัญญาะ ไม่ใช่อะไรก็ได้แล้วนอนจมกับมันนะ อะไรก็ได้ “ไม่ใช่ๆ” ที่ว่าพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะไปเจอสังขย ไม่ใช่ๆ ปฏิเสธหมด ไปเจอพระอัสสชิ เห็นการเคลื่อนไหวที่มีสติ เห็นการเคลื่อนไหวไปอย่างนี้มีออกมาจากกรรม เพราะนิพพานสมบัติ นิพพานสมบัตินี้ออกมาจากหัวใจ การเคลื่อนไหวจากใจ จะรุนแรง จะนิ่มนวลขนาดไหน ถ้ามีสติจะความจริงมันจะเป็นกรรมเหนือโลก

ถ้ากรรมเหนือโลก จนผู้ที่ไฝ่ธรรมสนใจ ถามพระอัสสชิ พระอัสสชิบอกว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนว่า กรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ” กรรมทั้งหลายนี้มาแต่เหตุ! สิ่งที่จะเป็นกรรมนี้มันต้องมีเหตุมีผล สิ่งที่ไม่มีเหตุผลมันไม่เป็นกรรม มันจะเอาผลมาจากไหน “ไม่ใช่ๆ” ไม่ใช่แล้วมันมีเหตุผลไหม แล้วมันเป็นกรรมขึ้นมาไหม มันไม่เป็นกรรมขึ้นมา มันก็ปฏิเสธ มันก็รู้ๆ อยู่ นั่นละ!

“กรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ” เห็นไหมย้อนกลับมาพิจารณา ทุกข์นั้นมาแต่เหตุ “สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นเป็นกรรมดา สิ่งนั้นต้องดับไปเป็นกรรมดา” มันก็มาแต่เหตุ เหตุที่มันเกิดมันดับในหัวใจแล้วเราไปยึดมัน ก็ปล่อย แล้วพระสารีบุตรเป็นพระโสดาบัน ไปบอกพระโมคคัลลานะก็เป็นพระโสดาบัน แล้วไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนพระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร สอนจนเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาทั้งหมด

แล้วเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา ได้อะไรขึ้นมา? นิพพานสมบัติไง นิพพานสมบัติได้สมบัติอันนี้ขึ้นมา พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะนี้เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา เวลาเผยแผ่ธรรม จอมทัพ คือ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม่ทัพคือ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ เวลาเทศนาว่าการ ทางปัญญา พระสารีบุตรจะแสดงธรรมได้ละเอียดลึกซึ้งมาก

แต่เวลาการเผยแผ่ธรรมโดยฤทธิ์ โดยคุณธรรม พระโมคคัลลานะจะไปได้หมด มีฤทธิ์มีเดชหมด การเผยแผ่ธรรมเห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมครั้งแรก พระอรหันต์ ๖๑ องค์ เป็นการยืนยันขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ

“เธอทั้งหลายเป็นผู้พ้นจากบ่วงที่เป็นโลก และบ่วงที่เป็นทิพย์”

บ่วงที่เป็นโลกนี่คือโลกธรรม ๘ การยกย่องสรรเสริญ ตำแหน่งหน้าที่การงานต่างๆ หัวใจที่เขาใช้กัน บ่วงนี้เป็นบ่วงของโลก บ่วงที่เป็นทิพย์ บ่วงที่เป็นทิพย์สมบัติ คือสมบัติที่ว่าเราตายเกิดๆ นี่เป็นทิพย์ สิ่งต่างๆ ที่เป็นทิพย์ เป็นคุณธรรมจากภายใน เวลาที่มีฤทธิ์มีเดช เหาะเหินเดินฟ้านี่เป็นทิพย์มาจากหัวใจ มันก็เป็นบ่วง ดิคนะ

“รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา”

รูปราคะ อรูปราคะมันคืออะไร รูปฉาน อรูปฉาน นี่มันเอามาจากไหน มันมาจากจิต จิตนั้นมีกำลังขึ้นมา รูปฉาน อรูปฉาน มันเป็นพลังงานเฉยๆ มันทำให้คิดหว่ามันเป็นผู้วิเศษ ถ้าเรามีรูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา นี่ในบ่วงที่เป็นทิพย์ เราพ้นออกมาแล้ว

“เธออย่าไปช้อนทางกัน แยกกันไป โลกร้อนมาก โลกต้องการธรรมะอันนี้”

เวลาออกไป นิพพานสมบัติ ถ้ามีสมบัติแล้วไปได้ ไปคนเดียวนี้แหละ อย่าช้อนทางกัน เพราะโลกเขาร้อน เหมือนผู้ที่รู้จริงให้แยกกันไป อย่าช้อนกันจะเสียผลประโยชน์ แล้วมีปัญหาขึ้นมาแก้ไขได้ทั้งหมด ถ้าเป็นนิพพานสมบัติจากหัวใจนะ

นี่เทศน์วันนี้จะให้เห็นว่า แต่ละองค์ที่ได้มา นิพพานสมบัติแต่ละองค์ไม่เหมือนกัน ไม่เหมือนกันนะ สมบัติขององค์ใดก็องค์นั้น ดูพระรัฐบาลติ รัฐบาลประชณะ มีลูกคนเดียว เศรษฐีมาก อยากบวชมาก พออยากบวชมากพ่อแม่ก็ไม่ให้บวชเพราะมีลูกคนเดียว โดยธรรมชาติของพ่อแม่ก็รักลูกมากก็อยากให้ลูกสืบสกุล อดอาหารไม่กินอาหารเลย พ่อไม่กินอาหารก็จะตาย ไปเอาเพื่อนเอาฝูงมาช่วยปลอบประโลม จนเพื่อนกล่อมขนาดไหนก็ไม่ฟังนะ จนเพื่อนไปพูดไปปรึกษาแม่

“แม่อยากเห็นหน้าลูกใหม่”

“อยาก”

“ถ้าอยากเห็นหน้าลูกต้องให้บวช ถ้าไม่บวช.. ตาย!”

สุดท้ายให้บวช บวชจนพระรัฐบาลนี้เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เวลาไปเยี่ยมแม่ แม่เอาสมบัติมากองไว้เลย แก้วแหวนเงินทองกองไว้เต็มเลย แล้วถามลูก “สมบัตินี้จะให้ใครดูแลจะให้ทำอะไร” พระรัฐบาลตอบแม่นะ “แม่เอาขึ้นรถนะ แล้วไปคัมพ์ใส่แม่น้ำ” แม่ซ็อกเลยนะ เพราะอะไร เพราะความเห็นของโลกมันเป็นอย่างนี้ว่านี่คือสมบัติของเรา สมบัติของเรา เราเป็นภาระรับผิดชอบ ทุกข์สุขเราไปดูแลมัน แล้วเราจะตายขึ้นมาทีห้วงหาอวรณ์ แล้วไม่มีลูก ไม่มีใครสืบสกุล ไม่มีใครดูแลสมบัติ แต่พระอรหันต์นี่ก็อยากจะแก้ไขแม่ด้วยเห็นไหม

สิ่งนี้มันก็เป็นโลกๆ ถ้ามันไม่มีใครดูแล มันก็ตกเป็นของโลกนั่นแหละ แต่ถ้าพ่อแม่ถ้ามีดวงตาเห็นธรรมขึ้นมา สิ่งนี้เกิดตายมันจะมีประโยชน์มหาศาลเลย มันไม่คิดนะ ๑. สิ่งที่ไม่คิด ๒. ด้วยจิตใจที่เป็นคุณธรรมมันมีสมบัติมาจากใจ ถ้าสมบัติมาจากใจ การขึ้นการตั้งสอนมันต้องเป็นธรรม ถ้าเป็นธรรมขึ้นมามันแก้กิเลส ธรรมที่แก้กิเลสนะ ไม่ใช่ธรรมที่ไปอ่อนนุ่มต่อกิเลส ไปจ้านต่อกิเลส แล้วไปลูบคลำกิเลส นี่กิเลสทั้งนั้น!

กิเลสมันเกิดมาจากไหน กิเลสมันเกิดมาจากการเกิดและการตาย กิเลสมันเกิดจากจิตจิตที่เกิดตายมันกิเลสทั้งนั้น พระโพธิสัตว์ คูตี เวลาครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่มั่น ท่านบอกว่าท่านปรารถนามาเป็นพระโพธิสัตว์เหมือนกัน แล้วทำไมมันพลิกมาได้ล่ะ พลิกมาเป็นครูบาอาจารย์ของเรา รื้อคันมาเพื่อสอนเรา เพราะอะไร เพราะพระโพธิสัตว์มันเปลี่ยนแปลงได้

สิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ สิ่งที่เราสร้างสมมา กิเลสพาเกิดพาตาย ทั้งๆ ที่ความดีนี่ก็เป็นสิ่งที่เกิดในอามิส เกิดในอามิสก็ต้องเกิดต้องตาย เราก็เกิดแล้วก็ตาย เกิดมาจนปัจจุบัน เราก็เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเรามีความสนใจ ถ้ามีความสนใจมันเป็นคุณสมบัติอย่างมหาศาลนะ โลกนี้เห็นไหมมนุษย์สมบัติสำคัญมาก เพราะเกิดเป็นมนุษย์มันถึงมีชีวิตนี้ แล้วร่างกายมันบีบคั้นขึ้นมาให้เราตื่นตัวตลอดเวลา ถ้ามีศาสนาคอยชี้แนะ เราจะเข้าใจเรื่องศาสนา เรื่องศาสนานี้มีคุณประโยชน์มหาศาล ธรรมเหนือโลก

แต่พวกเราเป็นชาวพุทธกันเป็นพิธีกรรมเท่านั้น ทำอะไรก็เป็นพิธีกรรม ไม่ได้ปฏิบัติ ก็ปฏิบัติเป็นพิธีกรรมทั้งนั้น ปฏิบัติก็ขอให้ได้ปฏิบัติไปเถอะ แล้วก็ว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมๆ มัน ธรรมะของกิเลส! กิเลสทั้งนั้น! กิเลสพาทำ! กิเลสพาทำมันก็ได้ผลของกิเลสทั้งนั้น ถ้ากิเลส พาทำมันไปไหนมาสามวาสองศอกนะ ว่ากันไปตามนกแก้วนกขุนทอง ทั้งๆ ที่ธรรมะของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้แหละ

อ้างกันว่าปรมาตมธรรม... “ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้เป็นปรมาตม ธรรมนะ เอามาสั่งสอนแล้วมันผิดตรงไหน?”

ผิด! ผิดตรงที่เอากิเลสสอนนี่ไง ผิดที่บอกความเห็นตัวเข้าไปนี่แหละ ผิดเพราะตัวเอง ไม่รู้ ไม่รู้แล้วเอาอะไรมาสอน ไม่รู้ก็สอนตามตำรา ไม่รู้ก็สอนตามสิ่งที่มีในพระไตรปิฎก!

พระไตรปิฎกมันเป็นเหตุ มันเป็นวิธีการเท่านั้น วิธีการเห็นใหม่ คุณิ เวลาขับรถไป แล้วไปผิดทาง เลี้ยวซอยผิดมันลงไปทางผิด มันจะไปไหน มันก็ไปผิด ยิ่งไปยิ่งไกลนะ ยิ่ง ไปยิ่งไกล

แต่ถ้าเป็นนิพพานสมบัติจากภายในหัวใจ มันเป็นอย่างนั้นไปไม่ได้! มันเป็นไป ไม่ได้เพราะอะไร เพราะสิ่งที่มันรู้ ทางที่มันจะไป มันหลงมันก็รู้ว่าหลง ยิ่งหลงยิ่งเห็นโทษนะ เห็นโทษเพราะอะไร เพราะสิ่งต่างๆ ที่เกิดมาจากใจมันต้องมีการต่อสู้ การชำระมา การ ต่อสู้และการชำระมามันทำมาอย่างไร แม้แต่กำลังใจที่เราประพฤติปฏิบัติอยู่ที่นี่ แม้แต่หัวใจ มันก็หมดไฟแล้ว คนหมดไฟทำอะไรได้

ครูบาอาจารย์ท่านจะกระตุ้นให้มันมีไฟขึ้นมา แล้วการมีไฟขึ้นมากการประพฤติ ปฏิบัติไปมันจะมีอุปสรรคตลอดไป แล้วมันจะกระตุ้นอย่างไร กระตุ้นแล้วมันจะสู้ไหวไหม ละ นี่ไง ที่ว่าในทางวิทยาศาสตร์ นรกสวรรค์ไม่มี อะไรก็ไม่มี ถ้าไม่มีแล้วพระโพธิสัตว์เกิด ตายๆ เป็นพระเวสสันดร ๑๐ ชาติ ทศชาติเข้าไป นี่มันคืออะไร แล้วเวลาหลวงปู่มันท่านบอก ว่าท่านก็เคยปรารถนามาเป็นพระโพธิสัตว์เหมือนกัน

สิ่งที่พระโพธิสัตว์ย้อนกลับขึ้นมามันคืออะไร นี่ไงอำนาจวาสนาอยู่ตรงนี้ ๑.อำนาจวาสนาอยู่ตรงนี้ ๒.การประพฤติปฏิบัติไป ความเป็นไปของจิต จิตมันมีอำนาจวาสนา มันมีบุญมีบาปของจิตดวงนี้ จิตดวงนี้มีบุญมีบาปไปมันก็ต้องเป็นไปตามข้อเท็จจริง ถ้ามีบุญมา คุณสิ เวลาเรามีบุญขึ้นมา เวลากำหนดหรือทำความสงบของใจเข้ามา.. เขาเรียกว่ามันคือกะนอน มันมีอาการที่รุนแรง

แต่ถ้ามันไม่มีอำนาจวาสนามันก็เป็นไปตามธรรมชาติของจิตดวงนั้น ถ้าเป็นธรรมชาติของจิตดวงนั้นมันก็เป็นไป มันต้องอาศัยครูบาอาจารย์ซึ่งนำทั้งนั้น ถ้าเราไม่มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ แล้วเราก็เอาทางวิชาการที่รับรองกันมา รับรองกันมาว่าต้องเป็นอย่างนั้น แล้วเวลาปฏิบัติไปมันไม่เป็นอย่างที่ทางวิชาการว่า มันออกไปรับรู้แล้วแต่จิตที่มันมีมา แล้วสิ่งนั้นเป็นความผิดหรือ? นี่ไง เพราะมันไม่มีคนรู้จริง!

ถ้ามีคนรู้จริง สิ่งนั้นมันต้องแก้ไขไปตามข้อเท็จจริงอย่างนั้น แล้วข้อเท็จจริง สิ่งที่เรา รู้ คุณสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าการันตีใครได้บ้าง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ว่าใครเป็นพระอรหันต์ได้บ้าง ถ้าพยากรณ์เพราะมันเป็นความจริงหรือความเท็จต่างหาก มีพระอรหันต์องค์หนึ่งในสมัยพุทธกาล เข้าใจว่าตนเองเป็นพระอรหันต์ จะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้หมดเลย ให้พระไปดักไว้ “อย่าเข้ามา ให้เข้าไปเยี่ยมป่าช้าก่อน” พอไปเยี่ยมป่าช้าก็เห็นอาการไหวของใจ ขณะที่เขาเข้าใจว่าเป็นพระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังบอกให้ไปเที่ยวป่าช้าก่อนเลย แต่ขณะที่ท่านพยากรณ์เห็นใหม่ สงฆ์ ๖๑ องค์รวมทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เธอทั้งหลายให้เผยแพร่ธรรม ให้ไปอย่าซ่อนหากัน เพราะเธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์และบ่วงที่เป็นโลก”

สิ่งที่พ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์ และบ่วงที่เป็นโลกนี้ ใครเป็นคนพยากรณ์ พยากรณ์เพราะอะไร เพราะเขาเป็นของเขาจริง เขามีสมบัติของเขาจริง เขามีนิพพานสมบัติ นิพพานสมบัติในหัวใจเขาสมบูรณ์ ถ้าหัวใจสมบูรณ์ มันไม่มีกิเลส ไม่มีสิ่งใดเจือปนมา สิ่งที่ไม่มีส่วน

ใดเจือปนมันเป็นสิ่งที่สะอาด การแสดงออกของจิตที่สะอาด มันจะเป็นความสกปรกไปได้
อย่างไร มันไม่สกปรกหรอก แต่ถ้าเป็นกิริยาการแสดงออก แต่ละองค์ไม่เหมือนกันนะ

พาหิยะ สมัยพุทธกาลนี้เรือแตก ไปทางเรือแล้วเรือแตก พอเข้าไปถึงชายฝั่ง เรือมัน
แตกมาไม่มีสิ่งใดเลย นุ่งไปไม้ขึ้นมา โอ๊ย ชาวบ้านเขาเคารพนบถมาก คิดว่าเป็นพระ
อรหันต์นะ แล้วพอเห็นลากสักการะก็เคลิ้มไปว่าเป็นพระอรหันต์ จนเทวดามาเยี่ยมกลาง
อากาศ “ท่านไม่ใช่พระอรหันต์หรอก ปัจจุบันนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว
ให้ไปหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

ไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขณะบิณฑบาตอยู่ ขอฟังธรรมนะ “เรา
กำลังบิณฑบาตอยู่ไม่มีเวลา” “ชีวิตเรามันไม่แน่นอน หายใจเข้าแล้วไม่ออกมันก็ตาย ขอฟัง
ธรรม” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมให้ เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลย นี่เป็น
พระอรหันต์ขึ้นมาแล้วคืออะไร ก็นิพพานสมบัติ แล้วขอบวช

ถ้าเป็นพระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “เธอจงเป็นภิกษุมานะเถิด”
แต่ถ้าขอบวชโดยที่ยังมีกิเลสอยู่ “เธอจงเป็นภิกษุมานะเถิดเพื่อประพฤติปฏิบัติให้ถึงที่สุดแห่ง
ทุกข์” มันถ้ามันเป็นความจริงนะ ขอบวชแต่ไม่มีบริวารไง ให้ไปหาบริวาร ๘ ไปหาบาตร
พระอรหันต์นะ ไปโดนควายขวิดตาย บาตร จีวร บริวาร ๘ หาไม่ได้ นี่ไง บุญกรรมไม่
เหมือนกัน

พระอรหันต์นะ คำว่าพระอรหันต์มันมีบุญญาธิการขนาดไหน คำว่าพระอรหันต์เรา
อยากกราบมาก เราอยากเห็นพระอรหันต์กัน เราอยากฟังธรรมของพระอรหันต์กัน แล้วนี่ก็
เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาแต่หาบริวาร ๘ ไม่ได้ นี่คือการ กรรมของท่านไง ท่านสร้างของ
ท่านมา ควายขวิดตาย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเป็นผู้เฝ้าศพเอง เพราะอะไร
เพราะพระอรหันต์เห็นไหม พระอรหันต์เป็นสิ่งที่ประเสริฐมาก ธรรมเหนือโลก สิ่งที่เป็น
ธรรมเหนือโลกในหัวใจนะ

ถ้าธรรมเหนือโลกมันต้องมีข้อเท็จจริง มีข้อเท็จจริงมันเห็นนะ คูสิ ถ้าเราผ่านชีวิตมา
เราจะรู้จักว่าชีวิตเราทุกข์ยากขนาดไหน เราจะให้ลูกของเรา ให้ลูกหลานของเรา มันจะ

ทุกข์ยากอย่างนี้ใหม่ เราก็พยายามจะปลุกฝังให้เขาสู้กับโลกได้ แล้วเขาก็เชื่อเราไหมล่ะ แล้ว
ความปรารถนาเรา ความรักของพ่อแม่กับลูก มันจะมีอะไรเจือมีอะไรแอบแฝง ไม่มีหรอก

“ความรักของพ่อแม่ใหญ่นี้หลวงนั๊ก”

ความรักของพ่อแม่นะ คุณ คุณพระรัฐบาลสิ พ่อแม่เอาทรัพย์สมบัติมา “นี่จะให้ใคร
บริหาร?” พระรัฐบาลบอกขอให้เอาถล้อเงินลงแม่น้ำไปเลย ความเห็นของพ่อแม่ก็
ความเห็นแบบโลกๆ นี่แหละ แต่ถ้าความเห็นของพ่อแม่ครูจารย์ล่ะ เพราะพ่อแม่ครูจารย์
เกิดมาจากไหน เกิดมาจากศาสนานะ หลวงปู่มั่นก็เกิดจากพ่อจากแม่เหมือนกัน แต่พ่อแม่
ทางโลก แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา รื้อค้นเพราะมีอำนาจวาสนา รื้อค้นในธรรมวินัย
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้าไม่มีคนชี้หน้า แต่เพราะสร้างสมบุญญธิการมาเป็นพระโพธิสัตว์ เพราะพระ
โพธิสัตว์ต้องมีปัญญามาก เพราะมีปัญญาเห็นใหม่ คุณพุทธวิสัยสิ พุทธวิสัย เรื่องกรรม
เรื่องโลก “อจินไตย ๔” พุทธวิสัยปัญญามหาศาลเลย เราเชื่อในปัญญาขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ก็เหมือนกันในเมื่อสร้างสมบุญญธิการมา มันก็มีสิ่งที่ต้องตรวจสอบ
ต้องทดสอบ ตรวจสอบทดสอบในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เกิดมาในธรรม เกิดมาอย่างไร เกิดมาในธรรมนั่นคืออะไรในหัวใจนั่นนะ นั่นก็คือ
นิพพานสมบัติ ถ้ามีนิพพานสมบัติขึ้นมาจะเห็นคุณของศาสนานะ เห็นคุณขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า กราบอะไร กราบธรรม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังกราบ
อยู่ ขณะที่เป็นผู้รื้อค้นขึ้นมาเอง พระถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่ากราบอะไร
กราบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

พระพุทธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาถึงเป็นองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า พระสงฆ์อริยสาวกฐรรณขึ้นมาเหมือนเป็นพระสงฆ์ แล้วองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรม แต่ของเรา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัด
นึก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรม แล้วครูบาอาจารย์ เรารื้อค้นขึ้นมาในธรรม

ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่เกิดขึ้นมา พ่อแม่ครูจารย์ พ่อแม่ยังรักลูกห่วงหา
ขนาดนั้น แล้วพ่อแม่ครูอาจารย์เพราะอะไร เพราะมันไม่ใช่ทางโลก

มันเป็นสิ่งที่ลึกลับนะ กิเลสในหัวใจ เรื่องความลึกลับไม่มีสิ่งใดลึกลับเท่าความรู้สึกรู้สึก
ของมนุษย์ คุณติ ภูเขาเตาขนาดไหน ถ้าภูเขาไหน เขามีเทคโนโลยีเข้าไปสำรวจได้ทั้งนั้น
ความลึกของทะเล ความลึกของอะไร คำนวณได้ทั้งหมดเลย แล้วน้ำใจคนคำนวณได้ไหม
น้ำใจของคนนี่ ถ้าน้ำใจของคนเรามีเครื่องมือ เราจะไปติดต่อธุรกิจกับใครเราสบายมากเลย
มาวัดได้หมดเลย อยู่นิ่ง ไม่โงง แต่มันวัดไม่ได้! นี่กิเลสมันเป็นอย่างนี้

ความลึกของใจมันลึกลับขนาดไหน แล้วฝึกประพฤติกฎปฏิบัติขึ้นมา จนกว่าจะชำระ
กิเลส คุณหาของใจ ความลึกลับของใจมันเป็นกิเลสทั้งนั้น แล้วกว่าจะทำลายมัน ทำลายเข้าไป
ในหัวใจ มันต่อสู้มาขนาดไหน แล้วเราขณะที่ต่อสู้กันมา จนมีสมบัติขึ้นมาเพื่อจะสั่งสอนลูก
ศิษย์ลูกหา นี่พ่อแม่ครูบาอาจารย์ ความรักของพ่อแม่ก็ส่วนความรักของพ่อแม่ละ พ่อแม่ก็รัก
แบบโลกๆ นี่แหละ

ความรักอย่างนั้นก็โลก โลกเพราะอะไร เพราะเวลาทุกข์ขึ้นมากอดคอกันนะ เจ็บไข้
ได้ป่วยขึ้นมา โอ้โหลมปฏิโหลม แล้วใครจะช่วยใครได้ละ เพราะต่างคนต่างเจ็บไข้ได้ป่วย พ่อ
แม่คือสายบุญสายกรรม พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก เพราะอะไร เพราะลูกเกิดมาจาก
เลือดเนื้อเชื้อไขของเรา เราเป็นพระอรหันต์ เรามีสมบัติของเรานะ ยึดได้เลย ในศาสนาบอก
ว่าพ่อแม่นี้ลูกเป็นของเรา ของเราโดยร่างกาย แต่หัวใจมันเรื่องของเขา เรื่องของเขาเพราะว่า
มันเป็นสายบุญสายกรรม

กรรมดีก็คือกษัตริบุตร บุตรที่ดี แล้วถ้ากรรมที่มันมีปัญหาต่อกันมาก็ต้องมาชำระล้าง
กันไป นี่เป็นเรื่องของกรรมนะ แต่ถ้าในเรื่องของศาสนา ลูกใคร? ศากยบุตรเหมือนกัน ลูก
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาจากไหน มาจาก
การบวชเข้ามาเป็นสงฆ์ แล้วเป็นสงฆ์ขึ้นมาคืออุปัชฌายาจารย์ พ่อแม่ครูจารย์ ศึกษามาแล้ว
สิ่งที่เข้ามา ความเป็นพิษเป็นภัยจากหัวใจ ความเป็นพิษเป็นภัยจากโลก

คุณิเขาหลงทางกัน เขาเจ็บไข้ได้ป่วยกัน เขารักษากัน เขาก็ช่วยเหลือเจือจานกัน แต่ไอนี้มันหลงในใจ ใจมันบอด! ถ้าใจมันบอด มันไม่เห็นสิ่งใดเป็นโทษเลย แล้วการประพฤติปฏิบัติ การเคลื่อนไหวเป็นโทษทั้งนั้น แล้วสิ่งที่เป็โทษขึ้นมามันจะแก้ไขหัวใจได้อย่างไร ครูบาอาจารย์บอกขึ้นมา คุณิเราบอกลูกเราแต่ละคน ลูกมันฟังใหม่ แล้วนี่ครูบาอาจารย์คอยชี้แนะมันจะชี้แนะได้อย่างไร ชี้แนะเข้าไปแล้วฟังกันใหม่ ถ้าฟังขึ้นมาแล้วขอนิสัย ขอนิสัยเพื่ออะไร ก็ขอนิสัยเพื่อตรงนี้ไง ขอนิสัยเพื่อมีโอกาสได้ชี้แนะกัน ถ้าไม่ขอนิสัย.. เขาไม่ขอนิสัย เราเขาไม่ลงใจในความเห็นของเรา

ในธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาธุดงค์ไปเจอผู้ที่อยู่ในอาวาสนั้นให้คุณกัน ๗ วัน ให้คุณกัน ศึกษานิสัย ศึกษาความยอมรับกัน ถ้า ๗ วันแล้วเราไม่ขอนิสัยให้เก็บของออกไปจากวัดนั้น ถ้าอยู่ล่วงเกินราตรีที่ ๗ ไปเป็นอาบัติปาจิตตีย์ ต้องขอนิสัย แต่ถ้าพรรษามากขึ้นมา พรรษาพ้นจากนิสัยไปแล้ว ถ้าคุ้นเคยกันประพฤติปฏิบัติเป็นอย่างไร สิ่งทีประพฤติปฏิบัติมาถูกต้องใหม่ ถ้าถูกต้องขึ้นมา “ธมฺมสากัจฉา เอตมฺมงฺกลมุตฺตมํ”

สิ่งที่ศึกษากันในธรรมวินัย เพราะธรรมวินัยเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วางไว้เป็นศาสดาของเรา เราศึกษามาพรรษาเราเยอะขึ้นมา เรารู้หรือกลิ้งใดควรไม่ควร เวลาแสดงธรรม เวลาสนทนาธรรมขึ้นมาเพื่ออะไร ก็เพื่อความสะอาดบริสุทธิ์ของศาสนา นี้พูดถึงเป็นหมู่เป็นคณะนะ

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเราละ ครูบาอาจารย์เป็นผู้ที่เราลงใจใช่ไหม เราลงใจขึ้นมา ท่านชี้แนะเราอย่างไร ท่านวางข้อวัตรปฏิบัติไว้อย่างไร ข้อวัตรปฏิบัติเห็นใหม่ ข้อวัตรปฏิบัติก็มาจากในใจนี้ไง ข้อวัตรปฏิบัติดัดแปลงใจนะ เพราะใจเป็นใหญ่ ใจเป็นประธาน ทุกอย่างเคลื่อนไหวด้วยหัวใจทั้งนั้น ถ้าหัวใจมันเคลื่อนไหวออกไปมันก็เคลื่อนไหวด้วยความเคยชินของใจดวงนี้

ถ้าเคลื่อนไหวด้วยหัวใจดวงนี้มันเคลื่อนไหวด้วยอะไร เพราะมันก็มีกิเลสในหัวใจ เพราะเรามีความเคยใจ กิเลสมันเคยใจ เพราะมันเกิดมันตายอย่างนี้ ไม่เคยมีใครเห็นหน้ากิเลส แล้วพอมาศึกษาธรรมขึ้นมาก็ศึกษาธรรมด้วยกิเลส ศึกษาด้วยกิเลสก็ไอ้โลมปฏิโลม

กัน เอาอกเอาใจกัน กลัวแต่ว่าจะไม่สะดวก กลัวแต่ว่าจะไม่สบาย ไอ้การไม่สะดวกไม่สบาย นี่กิเลสทั้งนั้น สิ่งใดที่มันที่มันต่อต้าน มันขัดมันฝืนใจตัวนั้นล่ะ ฝืนใจตัว ฝืนใจคือฝืนกิเลส กิเลสมันอยู่ที่ใจ

แล้วธรรมชาติของมันเป็นอย่างนั้น ธรรมชาติของมันต้องการสุขสบายทั้งนั้น แล้วในการเปิดเผยแผ่โดยกิเลส สรรพสิ่งต้องสะดวกสบายทั้งหมด ทำอะไรก็อำนวยความสะดวกให้กิเลสทั้งหมดเลย กิเลสที่มันจะเหยียบย่ำหัวใจนี้อำนวยความสะดวกให้มัน แต่เวลาจะฆ่ามันทำมันไม่ได้เลย เวลาจะฆ่ามัน คุณคงควัตรี คุณเวลาประพฤติกฎปฏิบัติกันสิ ออกไปให้เห็นใหม่เที่ยวป่าช้า ออกไปเที่ยวป่าช้านี้ออกไปเพื่ออะไร ความกลัวมันมาจากไหน เราอยู่ในสังคัม เราเคยกลัวอะไร เราออกไปในที่วิเวกขึ้นมามันกลัวใหม่

สิ่งใดที่มันขัดแย้งกับกิเลส นั่นคือข้อวัตรปฏิบัติ คือการต่อสู้กับมัน เพราะครูบาอาจารย์ที่จะชนะ มันต้องชนะตรงนี้มาหมด ชนะความกลัวในหัวใจ ชนะสิ่งที่ไม่กล้าขยับ การประพฤติกฎปฏิบัติจะไม่ขยับอะไรเลย จะนอนจมกับกิเลสทั้งหมด เป็นหมูนอนอยู่ในคอกด้วยกัน ถ้าเป็นหมูนอนในคอกด้วยกันก็บอกว่า “สิ่งนี้เป็นประโยชน์.. สิ่งนี้เป็นประโยชน์..” กิเลสมันขมมะ นี่กิเลสสมบัติ กิเลสสมบัติแล้วก็บอก “การประพฤติกฎปฏิบัตินี้เราเป็นครูเป็นอาจารย์”

พ่อแม่ครูจารย์ ถ้าไม่เคยผ่านสิ่งนี้มา ไม่เคยเห็นโทษของมัน จะรู้ได้อย่างไรว่านี่เป็นโทษของมัน แล้วการเคลื่อนไหวนอกไปเราไม่รู้หรอก เพราะเรามันเคลื่อนไปโดยธรรมชาติของเรา แต่ครูบาอาจารย์นี้ผ่านจากกิเลสมาแล้ว ชำระมาแล้ว สิ่งที่เกิดขึ้นไหวมันมาจากไหน ถ้ามันไม่ได้ขยับเคลื่อนออกมาจากใจ แล้วใจมันระอาคมาได้อย่างไร ถ้าใจระอาค การเคลื่อนมามันระอาค ไม่มีสิ่งใดเลย สิ่งนั้นเป็นสิ่งประเสริฐทั้งหมด

นิพพานสมบัติ มันออกมาจากหัวใจที่ไม่มีกิเลส ธรรมเหนือโลกเป็นสภาวะแบบนั้น แต่ถ้าธรรมโดยกิเลสล่ะ มันขัดเจนมาก มันปู้ทางไว้ให้กิเลสได้หลับนอนเนื่องในหัวใจตลอดไป สิ่งทีนอนเนื่องในหัวใจ เพราะมันค้านไม่ได้ ๑.มันค้านกิเลส มันไม่มีแรงต่อต้าน กิเลสของตัวเอง แล้วก็อาศัยธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นทางผ่าน อาศัย

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะว่า “นี่เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งนี้เป็นธรรม.. สิ่งนี้เป็นธรรม..”

มันเป็นธรรมจริงๆ แต่เป็นธรรมภายนอก ธรรมตั้งแต่นั้น..อยู่ขอบโลกนูน... เพราะขอบโลกคือขอบโลกทัศน์ไง มันไม่ยอมให้เข้าถึงตัวมันหรอก บอกว่าว่าง ก็ว่างอยู่บนอวกาศ มันไม่ได้ว่างอยู่ที่ใจ ถ้าเป็นธรรมของครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม เป็นนิพพานสมบัตินะ มันต้องว่างในตัวเรา มันต้องว่างที่ใจนี้ มันไม่ใช่ว่างที่ขอบโลกนั้น ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าง.. ว่างสิ อวกาศก็ว่าง ในอวกาศไม่มีอะไร ขยะอวกาศเดี๋ยวนี้เยอะแยะเลยนะ

สิ่งที่เป็ความว่าง เป็นความว่างจากข้างนอก ขณะแสดงธรรมที่เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นธรรมอยู่ไกลเกินเอื้อม ทั้งๆ ที่ว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมนะ แล้วว่าว่างๆ ที่ว่าใจนี้ว่างขึ้นมา ว่างเพราะมันเคลิ้มใจ ว่างเพราะใจมันเป็นสภาวะแบบนั้น มันกินอิ่มนอนอุ่นแล้วมันก็ว่าง สะสมภายในหัวใจ หัวใจต้องการสิ่งใด ประปรอมมันเข้าไป แล้วมันก็ว่าง ประปรอมมันจนเบื่อ มันก็ว่าง สิ่งของมันว่างนี้มันเป็นความสุขมาจากไหน ความว่างเพราะอะไร เพราะเราแสวงหามาหามัน

การแสวงหามา การเอาสิ่งต่างๆ เข้ามาทับถมมัน สิ่งนั้นเป็นความสุขมาจากไหน มันไม่มีความสุขสิ่งใดเลย สิ่งนี้เราไปแสวงหามาเพื่อเหยียบย่ำมัน แต่ขณะที่ธรรมของครูบาอาจารย์นะที่เป็นนิพพานสมบัตินะ ออกธุดงค์ ออกต่อต้านมัน สิ่งใดที่มันพอใจไม่เอา! เห็นไหมครูบาอาจารย์ของเราอยู่ในป่า ในป่านี้นะ สิ่งใดที่จะสนองตอบด้วยปัจจัย ๔ มันก็น้อยอยู่แล้ว แล้วสิ่งใดถ้ามันพอใจเรา ท่านจับเขวียงเข้าป่าเลย

กิเลสมันกินก่อน กิเลสในหัวใจนี้มันพอใจ เรายังไม่ได้ฉันทข้าวเลย ยังไม่ได้เอาข้าวใส่ปากเลย กิเลสมันกินก็รอบแล้ว ถ้ามันต้องการ สิ่งนี้จับเขวียงเข้าป่าเลย แล้วครูบาอาจารย์อย่างนี้หาที่ไหน ครูบาอาจารย์เจอสิ่งใดที่ขัดแย้งกับความรู้สึก มันพอใจมันอยากได้จนเรารู้สึกเองนะ สิ่งของมันเป็นความคิดในหัวใจ สิ่งของมันปรารถนา มันเรียกร่องในหัวใจ มันเป็นความอายกับเรา เรารู้เอง มันเกิดจากใจของเราใช่ไหม ความคิดนะ

แล้วความคิดมันออกขึ้นมาจากใจนี้เราละอายไหม ถ้าเราละอาย เรามีกำลังพอไหม แล้วไม่ไหวที่เราเล่ารายนะ เพราะอยู่ในป่า มันได้มามันก็ได้มาห่อเล็กห่อน้อย มันไม่มีสิ่งใดๆ ที่มันจะฟุ้งเฟ้อเหมือนโลกปัจจุบันนี้เลย สมัยครูบาอาจารย์เราออกประพฤติปฏิบัติ ได้สิ่งนั้นมา มันก็แค่นั้น เพราะเราก็คนชนบทเหมือนกัน พอได้สิ่งนี้มามันก็ถูกใจ เพราะมันเคยได้สัมผัส เคยได้กินมาตั้งแต่เด็กแต่น้อย จับเขวี้ยงเข้าป่าเลย ถ้ามันพอใจนะ กินข้าวเปล่า สิ่งนี้มันฝืน ถ้ามันฝืนอย่างนี้ มันต่อสู้มาอย่างนี้

กิเลสในหัวใจนี้อย่าแสดงตัวออกมา แสดงตัวออกมาเมื่อไหร่ เรากำจัดทันที เราต่อสู้ทันที ครูบาอาจารย์ท่านผ่านอย่างนี้มา แล้วสิ่งนี้มันเป็นอย่างนี้ มันเป็นความเห็นของเราใช้ไหม มันเป็นความรู้สึกของเราใช้ไหม แล้วในปัจจุบันนี้จะเอาแต่ความสะดวกกัน แล้วเอาสะดวกขึ้นมามันยังห่างยิ่งไกล ยิ่งแสดงธรรมยิ่งไกล มันเป็นเรื่องชอบฟ้า누่น มันไม่ใช่เรื่องของเราเลย สิ่งที่เป็นเรื่องของเราอยู่ที่ไหน

เวลาประพฤติปฏิบัติมันก็เรื่องของเรานะ เรื่องของเราต้องแก่ของเรา สุขทุกข์ก็คือใจเรา เวลาเกิดตายก็คือใจเรา สิ่งใดเกิดขึ้นมาจากใจเรา แล้วเราจะเอาใจเราอยู่เดี๋ยวนี้ ถ้าเราจะเอาใจเราอยู่เดี๋ยวนี้ ตั้งสติอยู่เดี๋ยวนี้ สตินี้มาจากไหน สตินี้มาจากจิต สติไม่ใช่จิต ถ้าสติเป็นจิตนะ คนเรานอนหลับอยู่มันหลับไม่ได้ เพราะมันมีสติอยู่ เวลาคนมันผลอเธอเห็นไหม เวลาความคิดคิดมา มันมาจากไหน

สติไม่ใช่จิต ถ้าสติเป็นจิต จิตกับสติเป็นอันเดียวกัน มันจะไม่มีผลเลย เพราะเรามีจิตอยู่ตลอดเวลา แต่สติมันไม่ใช่จิต มันต้องฝึกฝนขึ้นมา ฝึกฝนนะ ในปัจจุบันนี้ถ้าเราเป็นปุถุชน มันมีสติอยู่ แต่สติของปุถุชนเห็นไหม ปุถุชน กัลยาณปุถุชน โสคาปัตติมรรค โสคาปัตติผล สกิทาคามรรค สกิทาคาผล อนาคามรรค อนาคาผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล คุณิ สติมันต่างๆ กันขึ้นไป ถ้ามันต่างๆ กันขึ้นไป คุณิ สติมันจะพร้อมขนาดไหนที่มันจะพัฒนาใจของมันขึ้นไป

ครูบาอาจารย์ท่านผ่านอย่างนี้มา นี่ทางผ่านนะ ทางผ่านที่ท่านเคยเห็นมา ท่านเคยเดินมา ท่านเคยขำมา ท่านขำมาท่านจะเห็นความเป็นไปของจิตที่มันพัฒนาขึ้นไป แล้วสิ่งที่

พัฒนาขึ้นมามันพัฒนามาจากไหน มันจะพัฒนามาจากฟ้าหรือ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเอานิพพานยัดใส่หัวใจเราได้ไหม ครูบาอาจารย์จะเอานิพพานยัดใส่หัวใจของเราได้ไหม เวลาสุขเวลาทุกข์ สุขทุกข์อย่างนี้มันมาแต่เหตุ!

ถ้าจะหายสุขหายทุกข์นี้มันต้องแก้ที่เหตุ นั่น เหตุ นั่นคืออะไร เหตุ นั่นคืออวิชชา เหตุ นั่นคือความหลงผิด อวิชชา! วิชชาที่เรียนมาเป็นอวิชชา อวิชชาคืออวิชา คำ วิชชาที่ไม่รู้เรื่อง แม้แต่ธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นแหละ แต่เพราะเรามีอวิชาในหัวใจของเรา เราตีความเป็นความเห็นของเรา ธรรมนี้มันธรรมโดยกิเลสทั้งนั้น! มันเป็นสมบัติของกิเลส

ถ้าเป็นสมบัติของธรรมนะ มันจะถนอมรักษา สิ่งใดที่เป็นธรรมวินัยจะถนอมรักษามาก เพราะกว่าที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้มาแต่ละองค์มันแสนยาก แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาตรัสรู้แต่ละองค์ขึ้นมา คุณติเวลาวางธรรมไว้ในสมัยพุทธกาล พระฉัพพัคคีย์ ภิกษุทั้ง ๖ พระสัตตตรสวัคคีย์ ภิกษุทั้ง ๑๗ พ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางวินัยขึ้นมาจะหาทางออก จะเบี่ยงตลอด จะมีอนุบัญญัติๆ มาตลอดเลย เพราะอะไร เพราะเขาเกิดมาในศาสนา เขาบวชมาในศาสนาแล้วนะฉัพพัคคีย์นี้ แต่เขาไม่เชื่อฟัง เขาบวชในศาสนา

ในสังคมของสงฆ์ ถ้ามีสงฆ์ที่ฟัง คุณติ คุณอย่างพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะสิ พระสารีบุตร ถ้าพระอัสสชินอนที่ไหน จะกราบทางนั้นเลย เพราะคุณของพระอัสสชิ พระอัสสชิเทศนาว่าการครั้งแรก พระสารีบุตรเป็นพระโสดาบัน นี้ใจมันลง แล้วเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใจมันลง ใจมันเคารพ นี่นิพพานสมบัติ จะเห็นบุญเห็นคุณ มีความกตัญญูเห็นไหม

ครูบาอาจารย์เราก็เหมือนกัน เกิดมาในธรรม เพราะธรรมมันเกิดได้ยาก คุณติ คุณพระสมณโคดมของเราเป็นองค์ที่ ๔ นะ พระศรีอริยเมตไตรยจะเป็นองค์ต่อไป แล้วต่างกาลต่างเวลา เวลาจะเกิดขึ้นมาเวียนตายเวียนเกิด แต่เวลาเราเกิดตายๆ ของเรา มองไปที่สัตว์สี่ สัตว์ชีวิตของมัน มันสั้นกว่าเรามากนัก สิ่งที่เกิดขึ้นมา มันเวียนตายเวียนเกิดเหมือนกัน แล้วของ

เรา ๑๐๐ ปี “๕,๐๐๐ ปีจะหมดศาสนาจะหมดไป” เรื่องนี้เป็นพุทธพยากรณ์ จริงหรือไม่จริง เราพิสูจน์กัน

พิสูจน์กันในปัจจุบันนี้ คุณ คุณในการประพฤติปฏิบัติ เรายังไม่เชื่อเลย มรรคผลมีหรือ? นรกสวรรค์อย่ามาเขียนเสียให้ว้าวแล้ว ไม่มีหรือ มันไม่มี... ถ้ามันไม่มีแล้วเสียหัวใจทำไม เสียหัวใจ เสียขอกทำไม เวลาที่มีความคิดขึ้นมา สิ่งนี้มันมีของมันอยู่ เพราะอะไร เพราะจิตนี้มันเคยเกิดเคยตายมาทั้งนั้น จิตที่เรามานั่งเป็นมนุษย์อยู่นี้ เราเกิดตายมาก็ร้อยกัพันชาติ แล้วเราไม่เคยผ่านนรกสวรรค์มานี้มันเป็นไปได้ ฉะนั้นถ้าพูดถึงเรื่องนี้ออกใจกันทุกๆ คน กลัว! กลัวในความมืด กลัวอะไรต่าง ๆ

ความกลัว คุณ ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเหมือนกัน กลัว.. กลัวโดนหลอก กลัวโดนหลอกทำไมให้เขาหลอกล่ะ กลัวโดนหลอกทำไมให้กิเลสมันหลอกตัวเอง ถ้ากลัวโดนหลอกก็ต้องพิสูจน์ดี ตั้งสติขึ้นมา ทำความสงบของใจขึ้นมา ถ้าใจมันสงบขึ้นมา จากกิเลสสมบัตินี้ละมันแก้ไขได้ มันปรับปรุงได้ เพราะเรามีศรัทธา เรามีความเชื่อ เรามีศรัทธาของเราขึ้นมา ตั้งสติขึ้นมาๆ เดียวนี้ พุทธโชนั้นเดี๋ยวนี้ สติพร้อมเดี๋ยวนี้ แล้วพุทธโชนั้นไปมันจะจางไป ก็ฝึกมันบ่อยครั้งเข้า บ่อยครั้งเข้า ความผิดพลาดเห็นใหม่ พอพุทธโชนั้นมันคิดออกนอกกลุ่มนอกทางไป เพราะอะไร เพราะขาดสติ เพราะพุทธโชนั้นไม่ชัดเจน

สิ่งที่มันขาดสติ มันก็ให้โทษเป็นอย่างนี้ ให้โทษเพราะสิ่งที่ทำมันไม่ต่อเนื่อง ฉะนั้นถ้าเราตั้งสติขึ้นมา พุทธโชนั้นบ่อยครั้งเข้า มันยับยั้งเข้า มันแนบแน่นเข้า จิตมันดีขึ้นเป็นเฉยๆ มันมาจากไหน? สิ่งที่มีลมลูกคลุกคลานมันก็มีลมลูกคลุกคลานอยู่บนหัวใจนี้ แล้วเวลามันมีสติขึ้นมา มันพร้อมขึ้นมา มันมาจากไหน ก็มาจากหัวใจนี้ หัวใจมันก็เข้มแข็งขึ้นมา ชัดเจนขึ้นมา สติทำไมมันฝึกได้ล่ะ ถ้ามันฝึกได้ จากปุถุชนมันจะเป็นกัลยาณปุถุชน

เพราะสติมันควบคุม ควบคุมใจของเราขึ้นมา แล้วมันมีคำบริกรรมขึ้นมา มันก็ย้อนกลับเข้ามาในหัวใจของเรา หัวใจของเรามันก็เริ่มเข้มแข็งขึ้นมา แล้วเข้มแข็งขึ้นมา มันก็เป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา พอมีกำลังขึ้นมา มันก็แยกถูกแยกผิดได้ เห็นความถูกความผิดนะ ถ้าเราจะ

สนองความพอใจของกิเลส เราจะไม่ได้สิ่งนี้มา เราจะไม่ได้ความเข้มแข็งของใจขึ้นมา มันจะอ่อนแออยู่อย่างนั้น อ่อนแอเพราะอะไร เพราะมันเรียกร้องความสะดวกสบายตลอดไป

แล้วถ้าเราสนองกิเลส มันก็จะเป็นความอ่อนแอของใจ ใจที่เป็นความอ่อนแอก็ว่าเป็นความว่างๆ เพราะสิ่งนี้เอาไปเทียบเคียงกับในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วมันจะพัฒนาขึ้นมาได้อย่างไร แต่ถ้าเรามีสติขึ้นมาเห็นใหม่ พอเราฝึกขึ้นมา จากเห็นถูก เห็นผิด เห็นโทษเป็นคุณขึ้นมา จิตมันเข้มแข็งขึ้นมา แล้วมันก็รู้ แม้จะพื้นฐานมันก็รู้เอง จิตนี้มันรู้เอง ความรู้สึกก็รู้เอง กินข้าวนี้รู้เอง เย็นร้อนอ่อนแอแข็งเราสัมผัสเรารู้ทั้งนั้น เพียงแต่ว่ามันไม่มีคนชี้หน้า

เวลาเราสงสัยนะ สงสัยมาก เขาคิดว่าไม่ใช่หรอก แต่ไม่มีใครฟังให้ ถ้ามีครูบาอาจารย์บอกว่านี่ไม่ใช่! ไม่ใช่ก็คือไม่ใช่ ลงใจเดี๋ยวนั้นแล้วเดินต่อไปเดี๋ยวนั้นเลย แต่ถ้าเป็นเราลูกคาล่าอยู่ละ นี่ไง ครูบาอาจารย์สำคัญตรงนี้มาก ขณะที่จิตมันกำกั่ง มันถึงเลสงสัย พอถึงเลสงสัย มันก็เรียกร้องผลประโยชน์ เรียกร้องเป็นธรรม ทุกๆ ดวงใจที่ผ่านมาจะเป็นอย่างนี้

พอสิ่งต่างๆ ฟังเทศน์ครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ที่ว่า “พ่อแม่ครูอาจารย์” ท่านสมบุกสมบันมานะ แล้วเทศน์ว่าการขึ้นมา แล้วเราก็ฟังธรรมของท่าน พอฟังธรรมขึ้นมา ถ้าการการณ์มันก็เป็นอย่างนั้น แล้วถ้าเป็นอย่างนั้นทำไมใจเราไม่เป็นอย่างนั้น พอใจไม่เป็นอย่างนั้น แล้วทำไมมันมีความรู้สึกอย่างนี้ มันก็ลุ่มๆ คล่ำๆ อยู่อย่างนั้น มันลงไม่ได้

แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์ฟังธมาว่านี่ไม่ใช่ นี่เป็นสมบัติของครูบาอาจารย์ของเรา นี่เป็นนิพพานสมบัติของท่าน เราเป็นกิเลสสมบัติของเรา แล้วเราเอาธรรมของท่านมาลุ่มมากล่ำอยู่อย่างนี้ แล้วลุ่มกล่ำอย่างนี้มาตั้งสติขึ้นมาให้คิสิ ทำให้ดีขึ้นมา ให้เป็นสมบัติของเราขึ้นมา นิพพานสมบัติมันอยู่ที่ใจเรานี้ กิเลสสมบัติก็อยู่ในใจเรานี้ เราจะทำอย่างไรให้เป็นนิพพานสมบัติ นิพพานสมบัติมันต้องมีเหตุมีผลสิ มันต้องมีการก้าวเดินของใจนี้ขึ้นไป

ถ้าเราฝึกสติอย่างนี้ สติมันพร้อมขึ้นมาเรื่อยๆ บ่อยครั้งเข้า จิตมันพัฒนาขึ้นมา มันเห็นคุณเห็นโทษ ถ้าสติขาดมันจะแยกออกเป็นอย่างนั้น ถ้าแยกออกไปอย่างนั้น มันคิด

ออกไปแล้วกลับมามันไม่มีกำลัง กำลังมันต่อเนื่องไม่ได้ เราสะสมสิ่งใดอยู่แล้วมันรั่ว หรือมันย่อยสลายไปหมดเลย มันก็ต้องตั้งต้นใหม่ ตั้งต้นใหม่อย่างนี้ทุกทีๆ เลย เบื่อไหม ถ้าเบื่อทำไมไม่ระวัง ถ้าเบื่อทำไมไม่พยายามถนอมหัวใจของเราไว้

ถ้าเบื่อการกระทำ เพราะการกระทำมันก็เบื่อ เบื่อแล้วก็ทำไมไม่เป็น เบื่อแล้วก็ยังผิดยังถูกอยู่อย่างนั้น เบื่อแล้วทำไมไม่ฝึกหัดละ เบื่อแล้วทำไมไม่ตั้งสติขึ้นมา ถ้ามันเห็นโทษอย่างนี้ขึ้นมา มันก็ตั้งใจขึ้นมา ไม่ต้องทำอะไรให้มันรุนแรง ที่ว่าต้องให้มันบ้าบิ่นหรืออก เพียงแต่ตั้งสติ ตั้งสติกับเราขึ้นมาให้มันถูกต้องเท่านั้นละ มันเป็นนิสัยนะ นิสัยของคนที่เข้มแข็งก็ต้องเข้มแข็ง คนเข้มแข็งมันก็กะนองก็ต้องมีสติที่จะควบคุมมันให้ดี คนที่อ่อนโยน สติเราก็ตามอ่อนโยนใจเราเข้าไป ใจดวงใดก็ใจดวงนั้น กิริยาของใจดวงนั้น วัฏโรจน์ก็เข้าอกมันอยู่แล้ว ความเป็นไปของจิตดวงนั้น ความรู้สึกอันนั้น

ถ้าเรามีสติควบคุมมันไป มันก็จะรวมตัวเข้ามา มันก็จะมีกำลังเข้ามา นี่สมบัติของใคร? แม้แต่พื้นฐานอย่างนี้ การประพฤติปฏิบัติมันก็เห็น ตัวเองจะรู้เอง แต่มีครูบาอาจารย์ เพราะครูบาอาจารย์จะผ่านตรงนี้มา มันต้องสมบุกสมบันมาทั้งนั้น คำว่าสมบุกสมบันมันผ่านมาเยอะนะ นี่มันแค่ปากทางเท่านั้นเอง เพราะอะไร เพราะการกระทำ เราไม่เคยรู้อะไรสิ่งใดเลย ในป่าใหญ่เราไม่เคยผ่านป่าใหญ่มาเลย เราจะไม่รู้ว่ามีสัตว์ร้ายมากมายขนาดไหน เราจะต้องไปผ่านหนอง ผ่านบึง ที่มีสัตว์น้ำอยู่ ที่ดักเราอยู่ขนาดไหน เราจะไม่รู้เลย

ขณะที่เราไปถึงริมป่าแล้วเรามองเข้าป่า เราก็ท้อใจแล้ว แล้วเราจะบุกเบิกเข้าไปอย่างไร นี่ป่า ป่าคือความรู้สึกของใจ “ตัดป่า.. แต่ไม่ได้ตัดต้นไม้แม้แต่ต้นเดียว” ตัดป่าคือตัดกิเลส ป่าทึบ ป่ารกชัฏ หัวใจนี้รกชัฏมาก หัวใจทุกดวงใจมันมีสิ่งที่สะสมในหัวใจ ที่มันเหยียบย่ำทำลายหัวใจมากเลย แล้วกิเลสคือป่ารกชัฏ เราจะตัดทำลายมัน แค่เข้าไปอยู่ชายป่ามันก็ออกดอกแล้ว แค่ทำความสงบของใจนี้ทำกันไม่ได้!

สมาธิก็สมาธิเทียมๆ สมาธิก็เป็นสมาธิเสกสรรขึ้นมา ปั่นยอกันมาว่าเป็นสมาธิ “ว่างๆ ว่างๆ” อยู่อย่างนั้น “ว่างๆ ว่างๆ” ทำไมมันไม่ก้าวเดินละ “ว่างๆ ว่างๆ” ทำไมมันไม่มี

ความสุข “ว่างๆ ว่างๆ” ทำไมมันไม่เห็นคุณเห็นโทษล่ะ ถ้าว่างๆ แล้วเห็นโทษนะ แม้แต่จิตเป็นสมาธิจะรู้เลยว่าครูบาอาจารย์สอนถูกหรือสอนผิด ถ้าครูบาอาจารย์ที่พูดกับเราเรื่องสมาธิผิด องค์กรนั้นสอนสมาธิผิด ไม่ต้องพูดถึงเรื่องของปัญญาเลย ปัญญายังไม่ก้าวเดินเลย แล้วแสดงธรรมออกมา ธรรมขององค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แสดงธรรมนอกโลก ไปพูดอยู่นั่น..

“ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เป็นอริยสัจ สรรพสิ่งเป็นอริยสัจ” มันจะเป็นอริยสัจได้อย่างไร ถ้าเป็นอริยสัจ.. นี่แหงคำสัตว์! นี่เจียงหมูนั่นเป็นอริยสัจ ผม ขน เล็บ ฟัน หนังมันมีพร้อมทั้งนั้น อริยสัจมันเกิดที่ใจนี่! ใจนี้มันสงบขึ้นมา มันย้อนไปที่ ผม ขน เล็บ ฟัน หนังมันเป็นอริยสัจขึ้นมา เพราะใจมันเข้าไปพิจารณา

คูตี เรามีชีวิตกันอยู่ คุณคนที่เขาไม่สนใจสิ เขาไม่เชื่อเรื่องธรรมะด้วย แล้วเขารักษาของเขาบ้าง คูตี ไปเสริมแต่งกัน จะให้สวดยตลอดเวลา เป็นอริยสัจใหม่ อริยสัจ ๔ เวลาเขาไปทำศีลกรรมกัน เอาตั้งค้ำไปจ่ายเขา เป็นอริยสัจของเขา เขาได้เงินของเขา อริยสัจมันจะเป็นอย่างไร

อริยสัจมันเกิดที่ใจนะ อริยสัจเกิดที่หัวใจ หัวใจที่มันเป็นสัจจะความจริง ถ้ามันนุ่มไปเห็น อริยสัจมันจะเห็นต่อเมื่อจิตมันเป็นสมาธิ

ถ้าจิตไม่เป็นสมาธินะ.. เห็นสักแต่ว่าเห็น! ยิ่งเห็นยิ่งผูกพัน! เพศตรงข้ามเห็นต่อกันมีปัญหาลดไป เพราะอะไร เพราะเป็นการเห็นนี้แหละ แล้วเป็นอริยสัจใหม่ล่ะ เราไปเห็นเพศตรงข้ามมันเป็นอริยสัจใหม่ ยิ่งเห็นเข้าไปมันยิ่งผูกพันกันตลอดไป แต่ถ้าจิตมันเป็นสิสมัยพุทธกาลนะ พระเดินจงกรม พระนั่งสมาธิอยู่ แล้วมีผู้หญิงเดินผ่านมา จิตขณะที่เป็นอสุภะ แล้วสามีตามมา

“เห็นคนเดินผ่านไปทางนี้ไหม?”

“ไม่เห็น เห็นแต่กระดูกคนเดินผ่านไป”

สิ่งที่เห็นกระดูกเดินผ่านไปเพราะอะไร เพราะจิตมันมีกำลังมาก ขณะที่จิตอสุภะ มันอนาคามรรค อนาคามรรคเป็นมหาสติ มหาปัญญา ไม่ใช่สติธรรมคานะ สติธรรมคานั้น คือสติเริ่มตั้งแต่เราก้าวเดินเข้าไป จากสติเป็นมหาสติ แล้วก็ไปเป็นสติอัตโนมัติ จิตที่ว่า “สติ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่สติ” แล้วถ้าสติเป็นอัตโนมัติได้อย่างไร ก็นิพพานสมบัตินี้ไง!

นิพพานสมบัตินี้สติเป็นอัตโนมัติ เพราะอะไร เพราะจิตมันเป็นสมบัติ มันเป็นธรรม พอเป็นธรรม เพราะจิตไม่ใช่ความคิด นิพพานสมบัติไม่ใช่ความคิด พอไม่ใช่ความคิดเวลา มันจะคิดขึ้นมา คิดคืออะไร คือขั้น ๕ ธาตุ ๔ และขั้น ๕ ใจเป็นใจ ถ้าใจเป็นใจนี้เป็น อวิชา ทำลายอวิชาไปแล้วใจมันสะอาด นี่เป็นนิพพานสมบัติ แล้วเวลาที่มันจะสื่อสารกัน มันสื่อสารด้วยอะไร มันสื่อสารด้วยข้อมูล ด้วยขั้น พอด้วยขั้นพอมันขยับ นี่เสวยอารมณ์

ขณะที่จิตขยับ จิตกระเพื่อมมันแสดงตัวออกไป มันก็ปลุกสติไปพร้อม ถ้ามันถึงที่สุด แล้วมันจะเป็นอัตโนมัติ อัตโนมัติในอริยสัจ แต่ไม่อัตโนมัติในขั้น ๕ เพราะในขั้นกับจิต ไม่ใช่อันเดียวกัน ในขั้นเห็นไหม ขั้น ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ สัญญาข้อมูล ความคิด ความปรุง ความแต่งมันเป็นขั้น ๕ ไม่ใช่จิต ขณะที่จิตเป็นนิพพานสมบัติ เวลามัน ขยับออกไป มันจะเป็นสติพร้อมไป ถ้ามันขยับไปในเรื่องอย่างนี้ละ

แต่ถ้ามันขยับไปเรื่องที่ไม่ใช่อริยสัจ ข้อมูลมันขาดถ้วน ทีนี้ขาดถ้วนนี้คือผลอ ไม่มีผลอหรือ สติพร้อมหมดละ แต่พร้อมในอริยสัจ พร้อมในความจริง พร้อมในทุกข์ ความพร้อมอย่างนี้สติอัตโนมัติ ถ้าสติเป็นอัตโนมัติ มันเป็นนิพพานสมบัตินั้น แต่เราฝึกเอง ฝึก จากที่มันเป็นปุถุชน ฝึกจากการก้าวเดินของเราขึ้นไป สิ่งที่กำลังเดินขึ้นไปมันเห็นคุณเห็น โทษ เห็นโทษเห็นคุณเพราะมีครูมีอาจารย์นะ เพราะครูบาอาจารย์ของเรามีสมบัติในหัวใจ

คนที่มีสมบัติในหัวใจ มันต้องทำสมบัตินี้ใหม่ สมบัติจะเกิดขึ้นมาเพราะการสร้างสม การสร้างสมของเราคือการเกิดและการตาย การสร้างสมในวิภวภู การสร้างสมข้ามภพข้ามชาติ แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ นี่ข้ามภพข้ามชาติมา เลย สร้างแต่ละชาติๆ ขึ้นมา เพราะ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ถึงจะเป็นองค์

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วสิ่งที่เราสร้างมา สาวก สาวกก็จะสร้างมาพอสมควร สร้างมาให้มีเขาวนับัญญัติมา สร้างมาให้มีคุณประโยชน์

สิ่งใดที่มันถูกต้องหรือไม่ถูกต้องมันทำให้เราได้คิด ไม่ใช่เชื่อตามๆ กันไป “กาลามสูตร” ต้องมีศรัทธาก่อน ศรัทธาเชื่อในศาสนา แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติไป “กาลามสูตร” ไม่ให้เชื่อแม้แต่ครูบาอาจารย์สอน ไม่ให้เชื่อแม้แต่ว่าเข้ากับทฤษฎีได้ ไม่ให้เชื่อแม้แต่ว่าเป็นการประพฤติปฏิบัติมาของครูบาอาจารย์ เพราะจริตของท่านกับจริตของเราไม่เหมือนกัน หลอก เพียงแต่ว่าฟังธรรมขึ้นมาให้มันปลุกปลอบใจ ให้หัวใจเราตื่นตัว ให้เราไม่นอนจมกับกิเลส ให้เห็นโทษของกิเลส แล้วกิเลสไม่ต้องไปคู่ที่ไหน คู่ที่หัวใจของเรา

สิ่งที่มันเป็นโทษเป็นภัยมันอยู่ในหัวใจของเรานะ แต่เวลาฟังธรรม เห็นภัยเพราะครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์คอยเตือนว่า คอยเตือนตลอด โทษอยู่ที่ครูบาอาจารย์ ไม่ใช่! นั่นท่านชี้ขุมทรัพย์ให้ณะ นั่นท่านบอกให้ ท่านช่วยด้วย ท่านช่วยประคับประคองหัวใจของเราให้ด้วย พ่อแม่รักลูกขนาดไหน ห่วงลูกขนาดไหน ท่านจะพยายามถนอมรักษาให้ลูกมันเจริญเติบโตขึ้นมาได้ ให้มันก้าวเดินขึ้นไปได้

แล้วครูบาอาจารย์ท่านชี้มา ท่านชี้มาเพื่ออะไร แล้วท่านจะเป็นศัตรูกับเราหรือ ถ้าท่านเป็นศัตรูกับเรา ท่านจะสอนเราทำไม ท่านต้องมาแบกรับเราทำไม ถ้าท่านเป็นศัตรูของเรา ศัตรูของเราคือในความรู้สึกเราต่างหาก ศัตรูคือหัวใจของเรานี้! ศัตรูคือกิเลส! สิ่งที่เป็นโทษกับเรา กิเลสของเรา เพียงแต่เราฟังครูบาอาจารย์ ถ้ามันไม่ตรงจริตนิสัยเรา เราก็ฟังไว้ เชื่อหรือไม่เชื่อก็ไว้ในหัวใจของเรา มันอยู่ที่วาสนา

กรรมของสัตว์ ถ้าสัตว์มันไม่เชื่อก็คือมันก็ไม่เชื่อ ถ้าสัตว์มันเชื่อ สิ่งนั้นที่พูดมามันเป็นคตินะ เราเอาพลิกแพลงสิ เอาไปพลิกแพลง เอาไปเป็นสมบัติของเรา เราจะพลิกแพลงของเราขึ้นมาได้ไหม ถ้าเราพลิกแพลงขึ้นมาใช้ประโยชน์กับเราได้ นั่นเป็นคุณประโยชน์กับเรา นี่ไงคนที่ถึงขุมทรัพย์ เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูดท่านดู ท่านบอกท่านไม่ได้คุณศิษย์ท่านนะ ท่านว่าท่านดูกิเลสในลูกศิษย์ท่านต่างหากละ

แต่ที่นี้กิเลสมันจี๋คอเรา เราไม่เห็นกิเลสเรา เวลาดูก็ว่าดูเรา เพราะอะไร เพราะกิเลส เป็นเรา การกระทำเป็นเรา ทุกอย่างเป็นเรา เลยขยับไม่ออกเลย กลัวเหนื่อย กลัวทุกข์กลัวยาก เราทั้งนั้นเลย แต่ถ้าขณะที่มันประพฤติปฏิบัติไปเพราะจะฆ่าไอ้คำว่าเรานี้ละ เพราะมันไม่ใช่ เรา อาศัยกันชั่วคราวเท่านั้น อาศัยกันชั่วคราวแล้วเกิดมีวาสนา พอมีวาสนาแล้วมันเชื่อ เชื่อ คือศรัทธา ต้องมีศรัทธาก่อน มีศรัทธาแล้วมาฟังธรรม

เวลาฟังธรรมขึ้นมา “สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟังก็จะได้ยินได้ฟัง สิ่งที่เคยได้ยินได้ฟัง แล้วตอกย้ำ” ถ้าจิตมันลงนะ ฟังธรรม กระบวนการที่สุดของการฟังธรรม คือ จิตส่องใส ส่องใส คือ ความเข้าใจ มันปล่อยหมด เช่นสงสัยอะไรอยู่ ครูบาอาจารย์ท่านแสดงออกมา โอ้... โลงอกหมดเลย นี่ส่องใสด้วยความรู้สึกนะ แต่ถ้าส่องใสแล้วจิตมันรวมลง ถ้ามันใส คำว่า ส่องใส ส่องใสอะไร ส่องใสในขั้นตอนไหน ส่องใสด้วยปัญญา ส่องใสด้วยจิตมันมีกำลังของมัน เป็นสมาธิขึ้นมา นี่คือการฟังธรรม แล้วเราได้ยินได้ฟัง

ธรรมได้ยินบ่อยไหม ที่ว่าฟังธรรมๆ เดียวนี้ที่ไหนก็มีการฟังธรรมกัน ไอ้ที่มันเกิด จากเพราะเราสร้างบุญกุศลมา เราเกิดเป็นชาวพุทธ ถ้าเราไม่ได้เกิดเป็นชาวพุทธมันจะมี ธรรมอะไรให้ฟัง มันก็มีธรรมของกิเลสนี้ไง ธรรมของกิเลสมันก็กล่อมอยู่ทุกวัน เพราะ ธรรมของกิเลสก็เรื่องของกิเลส เรื่องของผลประโยชน์ เรื่องของสิ่งต่างๆ เรื่องของโลกธรรม มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ เรื่องต่างๆ แต่ถ้าเป็นธรรมขึ้นมา นิพพานสมบัติท่านแสดง ธรรมออกมา แสดงธรรมเพื่อธรรม! ความจริงเป็นอย่างนี้! ประพฤติปฏิบัติได้เป็นอย่างนี้!

ถ้าทำสมาธิขึ้นมาไม่ได้แล้วเกิดปัญญาขึ้นมาเป็น “โลกียปัญญา” ปัญญาจำธรรมองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมาอย่างนี้มันเป็นโลกียปัญญา แล้วโลกียปัญญาอย่างนี้มัน เป็นปัญญาของกิเลส แล้วกิเลสอ้างธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าศึกษาธรรม ศึกษาธรรมทั้งนั้นเลย แล้วเวลาว่างก็ว่างอยู่นอกโลก เวลาจะแก้ไขกิเลสก็จะไปแก้ไขที่โลก พระจันทร์นูน.. มันไม่เข้าถึงหัวใจสักนิดเดียวเลย

แต่ถ้าเป็นธรรมของเราละ สมาธิเกิดที่ใจ ภาวสวะ ภพ ใจนี้คือภพนะ ตัวเกิดตัวตาย เราไม่เคยเห็นกัน ปฏิสนธิวิญญาณ เวลาเกิดในครรภ์ของมารดา ใครเป็นคนเกิด เวลาไข่ของ

แม่กับสเปิร์มของพ่อผสมกัน แล้วมันต้องมีวิญญาณหยั่งลง ถ้าไม่มีการวิญญาณหยั่งลงเกิดไม่ได้ ไม่มี เพราะวิญญาณหยั่งลงนี่คือชีวิต ชีวิตนี้เกิดขึ้นมา คุณี คุณุภทเวตธา เขาอยู่โคนไม้ เขามีวิมานของเขา แล้วเราเห็นไหม เราเห็นต้นไม้ไหนบ้างที่มีรุกขเทวดาอยู่那儿 นั่นมันเป็นภพๆ หนึ่งนะ

แล้วจิตที่มันเกิดขึ้นมาในหัวใจ มันเป็นปฏิสนธิวิญญาณ เวลามันหยั่งลงครรภ์ของมารดาในไข่เห็นไหม สิ่งที่เกิดต่างๆ นี่มันเกิดมันตายอย่างนี้ แล้วที่เกิดที่ตายมันสร้างสมมาอย่างนี้ แล้วเราทำความเข้าใจ นี่ใจภาวสวะ! ภพของใจ! หัวใจเป็นภพ หัวใจเป็นตัวปฏิสนธิ ตัวเกิดและตัวตาย เวลาเกิดขึ้นมาแล้วก็เป็นเรา พอเป็นเราขึ้นมาทีหลังในปัจจุบันนี้ หลงในสมมุติเห็นว่าชีวิตนี้เป็นเรา สรรพสิ่งนี้เป็นเรา แล้วมันเป็นจริงไหมละ

ถ้าเป็นเรา.. อย่าปวดลื กินข้าวมือเดียวแล้วอ้อมตลอดชีวิต แล้วอย่าตายนะ อย่าแก่อย่าเฒ่า มันเป็นไปได้ไหม? มันเป็นไปได้สักอย่างหนึ่ง แล้วเวลาวิบัติขึ้นมา เวลาจิตมันสงบขึ้นไป เวทนาคืออะไร? เวทนามาจากอะไร? เวทนาขึ้นมาเวลานั่งขึ้นมาเจ็บปวดเวทนาเป็นเราหมดเลย แล้วมันเป็นไหม มันไม่เป็นหรอก มันเป็นเพราะไอ้จิตใจนี่แหละมันไปยึดมันเองทั้งนั้นละ ไม่มีอะไรเลย มันเป็นสักแต่ว่าทั้งนั้น สักแต่ว่ามันมันเป็นจริงนะ

แต่ถ้ามันไม่มีการฝึกฝน ไม่มีการแยกแยะ ไม่มีการวิปัสสนา มันจะเกิดปัญญาขึ้นมาได้อย่างไร ถ้าปัญญาอย่างนี้เกิดขึ้นมา โลกุตตรปัญญา ถ้าโลกุตตรปัญญาเกิดขึ้นมามันต้องมีความพร้อมของจิต จิตเป็นผู้เห็น ตัวจิตมันสงบขึ้นมา ถ้าจิตมันไม่เป็นสมาธิขึ้นมา ความคิดต่างๆ เกิดขึ้นมาเป็นโลกียปัญญา ปัญญาที่ว่าป็นธรรม เวลาอ้างธรรมขึ้นมามันก็หลอกลวงกัน หลอกลวงกันมันก็ปล่อยวางกัน มันปล่อยวางเห็นไหม ปล่อยวางแบบกิเลสมันให้หายใจไป กิเลสมันซึ่คอคจิตอยู่ที่นี่ มันจะเอาไว้ในอำนาจของมัน

เวลาศึกษาธรรมขึ้นมา มันปล่อยหายใจหน่อยเดียว ดีใจกันใหญ่เลย “โอ๊ย... มันว่าง มันปล่อย มันวาง..” สิ่งนั้นมันกิเลสมันหลอกทั้งนั้น แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาจะ จิตมันสงบเข้ามา ทำความสงบของใจขึ้นมา ศีล สมาธิ ปัญญา ในมรรค ๘ มีสัมมาสมาธิ ถ้าไม่มีสมาธิ

ขึ้นมา มรรคมันไม่มี มรรค ๗ ไม่มีหรือ ถ้ามรรค ๗ มันมีคือเราแต่งกันขึ้นมา แล้วเราทำกันขึ้นมา

“สมาธิไม่จำเป็น ใช้ปัญญากันไปเลย.. ปัญญาอย่างนี้เป็นปัญญาฆ่ากิเลส..”

ปัญญาอย่างนี้คือ ปัญญาของกิเลสต่างหากละ! มันเป็นสมบัติของกิเลส! กิเลสเอามาพาใช้ แล้วเราก็เชื่อกับมันไป แล้วก็ปฏิบัติตามกิเลสไป แล้วก็เคลิบเคลิ้มกันไปนะ เคลิ้มไปตามกิเลสนะว่า “สิ่งนี้เป็นธรรม.. สิ่งนี้เป็นธรรม”

แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา มันสงบเข้ามา มันมีกำลัง ถ้าเป็นเจโตวิมุตติ น้อมไปหากาย เวทนา จิต ธรรม มันเห็นของมันเป็นนิมิตขึ้นมา แล้วมันแยกแยะเป็นวิภาคะ อุกคหนิมิต วิภาคนิมิต วิภาคะ คือ แยกส่วนขยายส่วน การแยกส่วนขยายส่วนเป็นการฝึกหัวใจ ให้หัวใจมันเห็น ให้มันทิ้ง เห็นว่าสิ่งนี้ คูสิ มันแปรสภาพหมดเลย

สิ่งที่เห็น สิ่งที่เป็นอยู่นี้มันแปรสภาพ มันเป็นอนัตตา แล้วเอ็งไปยึดมันนี่เอ็งบ้าไหม? ไม่มีใครโง่เลย มีแต่โง่ที่โง่จิตดวงนี้ โง่กาวสวะ โง่ตัวจิตนี้มันโง่มาก เพราะมันโง่มากมันถึงโดนกิเลสหลอก พอโดนกิเลสหลอกมันก็เป็นสมบัติของกิเลส ธรรมะของกิเลส ศิกษาธรรมกัน ธรรมะของกิเลสทั้งนั้นเลย แต่ถ้ามันวิปัสสนาไป มันปล่อยขึ้นมา มันเริ่มรู้ เริ่มอะไจนะ โง่ธรรมเป็นอย่างนี้ละ ปัญญามันเป็นอย่างนี้ ปัญญาที่มันเป็นปัญญานอกโลก

ถ้าปัญญาโลกียปัญญา นี่ปัญญาในโลก ปัญญาในข้อมูล ปัญญาในสติปัญญาในตู้พระไตรปิฎก เพราะจดจำมา มันเป็นอดีต อนาคต มันไม่ใช่สมบัติของเรา ไม่ใช่เลย... แต่ขณะที่จิตสงบขึ้นมาแล้ววิปัสสนาไป นี่! ปัญญาอย่างนี้เป็นภาวนามยปัญญา

ภาวนามยปัญญามันเกิดอย่างไร? ภาวนามยปัญญามันเป็นปัญญาญาณ ปัญญาญาณอย่างนี้มันเป็นธรรมจักร เวลาจักรมันเคลื่อน ปัญญามันเคลื่อน แล้วมันหมุนเข้าไป เวลาหมุนรอบหนึ่ง ปัญญาไคร่ครวญรอบหนึ่ง มันปล่อยวางรอบหนึ่ง มันจะมีความสุขรอบหนึ่งนะ

เวลาประพฤติปฏิบัติต่อสู้กันด้วยความทุกข์ ทุกข์นะ ทุกข์เพราะงานเรื่องเอานะ
 ตนเอง งานใหญ่โตมาก งานทางโลกนะ เรามีเงินมีทองจ้างเขาได้ทั้งนั้น คุณ มีชื่อเสียงขึ้นมา
 เป็นครูบาอาจารย์ ลูกศิษย์ลูกหาเยอะแยะใช้ทำอะไรก็ได้ แล้วมันเป็นสมบัติของเราใหม่ มัน
 เป็นบุญกุศลของลูกศิษย์ลูกหาคนที่ทำนะ เราเองไม่ได้อะไรเลย เราอยากได้อะไร เราก็ต้อง
 ทำของเรา อยากได้อะไรก็หีบขึ้นมา มือเราไปหีบเอาขึ้นมา เป็นของๆ เรา

ถ้าลูกศิษย์เอามาประเคนให้ เขาเคารพเขาศรัทธาของเขาก็บุญของเขาละ นี่เนื่อานบุญ
 ของโลก ครูบาอาจารย์ พ่อแม่ครูอาจารย์ที่เป็นที่เคารพบูชา เขาอยากได้บุญ อยากได้กุศลจาก
 ครูบาอาจารย์ เขาอยากอุปฐากอุปถัมภ์ อยากอุปฐากอุปถัมภ์เพราะมันเป็นนิพพานสมบัติ
 ถ้านิพพานสมบัตินี้มันเป็นธรรม ถ้าเป็นธรรมจะเป็นบุญของเขา

ถ้าเป็นกิเลสสมบัตินะ เราจะล่อลวงเขาให้เขามอุปฐากอุปถัมภ์ บอกว่าสิ่งนี้เป็น
 บุญ ถ้าเป็นกิเลสสมบัติ เป็นบุญๆ แล้วเป็นบุญจริงไหม? เป็นบุญทำไมต้องล่อลวงเขามาละ
 เป็นบุญทำไมต้องดึงเอามาละ เพราะเขาก็มาเป็นอะไร มันเป็นการรับผิชอบทั้งนั้น เว้น
 ไว้แต่ สิ่งที่เขามาเป็นธรรม เขาแสวงหาของเขา ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม สิ่งนี้มันเป็น
 ประโยชน์ เพราะหัวใจของเขาจะศรัทธา จะเชื่อ จะประพฤติปฏิบัติ มันก็ต้องสร้างบุญญาธิ
 การมา

สิ่งที่สร้างบุญญาธิการมา ศรัทธาไทย ในพระไตรปิฎกนะ ธรรมะและวินัยขององค์
 สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ภิภษทำให้ศรัทธาไทยตกลงง คือเขามีศรัทธา เขามีความเชื่อ
 ของเขาแล้วทำให้เขาเสื่อมจากศรัทธา เป็นอาบัติ เพราะอะไร เพราะธรรมขององค์สมเด็จพระ
 สัมมาสัมพุทธเจ้าทุกข้อเลย บัญญัติธรรมวินัย นิยามในพระไตรปิฎก ในวินัย “ธรรมนี้
 ปฏิบัติเพื่อผู้ที่ไม่ศรัทธาจะได้ศรัทธา ผู้ที่ศรัทธาอยู่แล้วจะได้ศรัทธามั่นคงขึ้น เพื่อข่มผู้ที่เก้อ
 เงิน ข่มผู้ที่ทำผิดธรรมวินัย”

แต่บัญญัติวินัยขึ้นมาเพื่อให้ผู้ที่ทำถูกต้องอยู่ร่มเย็นเป็นสุข ผู้ที่เขาศรัทธาให้ศรัทธา
 มากขึ้น ศรัทธาคืออะไร เพราะศรัทธาต้องปลูกฝัง ศรัทธาต้องสร้าง ถ้าเราไม่สร้างขึ้นมา...
 เรามานั่งกันทำไม เรามาทุกข์มายากกันทำไม ก็เพราะเรามีศรัทธา เพราะเรามีความเชื่อ เรา

เชื่อในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ที่มาปฏิบัติอยู่มั่นทุกข์ยากเพราะกิเลสของเราเอง กิเลสเท่านั้นให้โทษกับทุกๆ อย่าง กิเลสเท่านั้นจริงๆ เลย

โลกเขาอยู่ของเขา ตามธรรมชาติของเขา เขาอยู่ของเขาอย่างนั้น เขาจะมั่งมีศรีสุข เขาจะร่ำเย็นเป็นสุข เขาจะมีปัญหาอะไรกันนั้นเรื่องของเขา เพราะใครเป็นคนทำอะไรสิ่งต่างๆ ขึ้นมาเขาสร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้น การกระทำนี้มันเป็นเวรเป็นกรรมหมดเลย “การชนะคนอื่นหมิ่นแค้น มีแต่สร้างเวรสร้างกรรม” ถ้าชนะตนเองสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายกย่องตรงนี้ไง ยกย่องที่เราชนะตนเอง ถ้าเราชนะตนเอง ชนะตนเองอยู่ที่ไหน

ถ้ามันไม่มีศรัทธาความเชื่อจะชนะตนเองไหวไหม งานอาบเหงื่อต่างน้ำ ทุกคนบ่นว่างานนี้ทุกข์มาก แต่เวลานั่งสมาธิตลอดรุ่ง ตั้งแต่เช้าตั้งแต่เย็นตลอดรุ่ง เวลาถือเนสัชชิกัน ถือประพฤติปฏิบัติกันเพราะอะไร เพราะกิเลสมันร้ายนัก เวลาประพฤติปฏิบัติมันปล่อยประพฤติปฏิบัติมันก็อ้างสร้างสมว่า สิ่งนี้เป็นธรรมๆ ทั้งนั้นล่ะ

แต่เวลาเราเอาจริงเอาจริงจังขึ้นมา ถ้านั่งตลอดรุ่ง เวลาเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนา มันต่อเนื่อง มันต่อเนื่อง ถ้ามันไม่ใช่ความจริงมันอยู่กันไม่ได้ ถ้าไม่มีงานให้ทำ ไม่มีเหตุให้วิปัสสนา ไม่มีปัญญาให้หมุ่น มันจะอยู่ได้อย่างไร ถ้ามันอยู่ได้ คือมีงาน ถ้ามีงานทำนี่จักรมันหมุ่นแล้ว ปัญญามันจะมีแล้ว ถ้าจิตมันสงบเข้ามาแล้วมันเกิดปัญญาขึ้นมา ปัญญามันจะใคร่ตรวจเข้ามา ปัญญาอย่างนี้ นี่ธรรมจักรไง!

ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เวลานิโรธ นิโรธมาจากไหน นิโรธมันมาจากฟ้าหรือ นิโรธมันมาจากมรรค มรรค ๘ ธรรมจักรมันหมุ่น นี่ภาวนามยปัญญา ถ้าภาวนามยปัญญามันเกิดที่ไหน มันเกิดที่ภาวสวะ เกิดที่ภพ เกิดที่จิต เกิดที่กิเลส กิเลสมันอยู่ที่ไหน กิเลสมันอยู่ที่ใจ เวลาเวทนาขึ้นมา เวลาทุกข์อะไรมันพาทุกข์ เวทนาสักแต่ว่าเวทนา จิตมันพาทุกข์ใช่ไหม เวลาปัญญาเกิดขึ้นมา มันก็เกิดเข้าไปที่ใจใช่ไหม มันไปทำลายที่ไอ้ตัวงอนั้นล่ะ

ไอ้ที่ว่าจิตโง่ๆ ที่ว่าอะไรก็เป็นเรา เวทนาจึงเป็นเรา เจ็บก็เป็นเรา ทุกข์ก็เป็นเรา ปวดก็เป็นเรา ทุกข์ร้อนก็เป็นเรา ไม่มีเลย! มีเพราะความโง่ ถ้าพอมันฉลาดขึ้นมา มันวิปัสสนาถึง

ที่สุดแล้ว สักโยชน์ขาด “กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์” แล้วจิตมันรวมลง มันปล่อยวางทั้งหมด ถ้าสิ่งนี้เกิดขึ้นมา ใครเป็นคนทำ ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์เป็นคนชี้แนะ

มันสร้างได้.. ความคิดเห็นใหม่ กิเลสมันสร้างได้ สร้างภาพอย่างนี้ เพราะอะไร เพราะการประพฤติปฏิบัติเราเจริญนะ ครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติ ๓ ชั่วโมงคนแล้ว สิ่งที่แสดงธรรมกันได้ ถ้าแสดงธรรมขึ้นมา เพราะธรรมมันมีอยู่แล้ว ร่องรอยมันมีอยู่แล้ว แล้วกิเลสเห็นใหม่ คุณิ สิ่งที่น่ากลัวคือกิเลสของเรามันไปจับมา จับสิ่งที่เป็นคุณสมบัติ สิ่งต่างๆ ขึ้นมา แล้วมาตั้งเป็นประเด็นขึ้นมาในหัวใจ แล้วมันก็สร้างภาพวิปัสสนิก นึกว่าเป็นอย่างนั้นๆ นึกกิเลสสมบัติ

ถ้าเป็นนิพพานสมบัตินะ มันจะก้าวเดินเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา บุคคล ๘ จำพวก โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามรรค สกิทาคาผล จนถึงที่สุด อรหัตตมรรค อรหัตตผล จากบุคคล ๘ จำพวก เป็นนิพพาน ๑ นิพพานสมบัติเกิดได้นะ นิพพานสมบัติเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยพุทธกาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้เทศนาว่าการเอง สั่งสอนเอง

ในปัจจุบัน ในวงกรรมฐานเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเป็นผู้บุกเบิกขึ้นมา ในการประพฤติปฏิบัติครูบาอาจารย์ของเราตามกันนะ ถ้าพูดถึงความที่ไม่แน่นอน ครูบาอาจารย์ของเราตั้งกี่ชั่วโมงคน สิ่งนี้มันตรวจสอบกันมา นึกนิพพานสมบัติ สมบัติอย่างนี้มีในศาสนา ในศาสนาเรามีนิพพานสมบัติเป็นเป้าหมายที่สูงสุด แล้วเราเป็นชาวพุทธ ในการทำบุญกุศล เรา เราก็ทำบุญกุศล แต่เวลาประพฤติปฏิบัติของเรา เราต้องประพฤติปฏิบัติของเราเพื่อถึงที่สุดแห่งทุกข์

ถ้าถึงที่สุดแห่งทุกข์ ในสมบัติ ในศาสนา เหมือนกับห้างสรรพสินค้า สินค้ามากมายเลย ทุกคนต้องการซื้อสินค้ามีค่าที่สุด เวลาเงินทอง กองไหน กองเล็กกองใหญ่ล่ะ เราก็จะเอาแต่กองใหญ่ทั้งนั้น เพราะกองใหญ่เงินทองมันก็มากกว่า แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สิ่งที่เป็นเป้าหมาย เราก็ต้องถึงที่สุด เป็นนิพพานสมบัติ

ใจดวงนี้ อย่าดูถูกตัวเองนะ ว่าเราทำไม่ได้ เราปฏิบัติแล้วจะไม่ถึง ขณะที่ประพฤติปฏิบัติ เหตุ.. เราสร้างเหตุขึ้นไป แต่ถึงที่สุดนะ เวลามันรวมตัว “ช่างกระดิกหู งู

แลบลิ่น” ชั่ววินาทีมันเปลี่ยนสภาพของจิต จากปุถุชนเป็นพระโสดาบัน จากโสดาบันเป็น สกิทาคา แต่ขณะที่จะเปลี่ยนแต่ละขั้นแต่ละตอน มันต้องมีการสร้างสม สร้างสมคือว่าให้ทุกอย่างสมคูล สมคูล คือ มัชฌิมาปฏิปทา การฝึกฝน การทดสอบให้สมคูล สิ่งที่สมคูลของ มรรค สมคูลในทางถูกต้อง ถ้าถูกต้อง ถูกต้องของใครล่ะ ถูกต้องของธรรม เวลาเป็นขึ้นมา จิตนี้กลั่นออกมาจากอริยสัง

อริยสังคืออะไร คือหัวใจศาสนา หัวใจของศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่คือธรรม แล้วจิตมันกลั่นออกมาจากธรรม ธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้ แล้วเวลาจิตเรากลับออกมา เป็นธรรมของเรา เราเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติ เราเป็นคนค้น คนที่ตรวจสอบ แล้วเราเป็นคนที่ตรวจค้นขึ้นมา จิตที่กลั่นออกมาจาก อริยสัง มันจิตของใคร เห็นไหม กวาสวะอยู่ที่นี้ แล้วทำลายกวาสวะที่นี้ มันจะเป็นนิพพาน สมบัติ เป็นสมบัติของเรา เอวัง